

ROBERT COLLEGE
— 1863 —

DEĞİŞİME ÖNCÜLÜK ETMEK: ÜNİVERSİTELERDE TOPLUM HİZMETİ UYGULAMA DERS EL KİTABI

JENNIFER SERTEL, ELİF SÖNMEZ, İZZET ŞENGEL

Bank of America
Merrill Lynch

ROBERT KOLEJ, TOPLUM HİZMETİ PROJELERİ İÇİN MÜFREDAT OLUŞTURMA PROGRAMINA VERDİKLERİ
DESTEK DOLAYISIYLA BANK OF AMERICA MERRILL LYNCH'E ŞÜKRANLARINI SUNAR.

İçerik

ARKA PLAN	2
Teşekkür.....	4
DERS TASLAĞI/ÜNİTELER	5
Sürece Hazırlık ve Sürecin Uygulanması için Öneriler	5
İstenen Ödevler	5
UYGULAMALI TOPLUM HİZMETİ DERSİ DERS PLANI	6
ÖN-SON TESTLER	7
DERS 1: Uygulamalı Toplum Hizmeti Dersine Giriş.....	12
DERS 2: Toplum Hizmeti ve Gönüllü Olmak Konularında İyi Örnekler	20
DERS 3: Sorun alanları, Grup oluşturmak, İhtiyaç ve Kaynak Analizi, Bir sorunu tanımlamak	29
DERS 4: Proje Planlama	39
REFERANSLAR.....	47

ARKA PLAN

Robert Koleji 2006 yılında Topluma Hizmet Programı'nı (CIP) başlattı. Okul, Amaçlar Bildirgesi ile de uyumlu olarak, öğrencileri sadece akademik açıdan güçlü öğrenciler olma konusunda değil aynı zamanda sorumlu yurttaşlar olma ve olumlu değişimler yaratma potansiyellerinin farkında olma konularında da destekleyen bir çevre oluşturacak bir program yaratmanın zamanı geldiğine karar verdi. Şimdi, Robert Koleji'nden mezun olabilmek için 75 saat sosyal hizmet yapılmış olması zorunlu bir uygulama. Projelerimiz İl Milli Eğitim Müdürlüğü tarafından onaylı ve MEB (Milli Eğitim Bakanlığı) Sosyal Etkinlikler Yönetmeliği'ne (13.1.2005/25699) uyumludur.

Pek çok öğrencimiz zorunlu süreleri de aşarak yazlarını ve tatillerini, mezuniyet sonrasında dahi, çeşitli şekillerde sosyal hizmet çalışmaları yaparak değerlendiriyor. Bu kılavuz ve müfredat, bu programı kurmak ve işletmekten gelen tecrübelerimiz ile oluşturulmuştur.

İlk elden CIP programının öğrencilerimiz üzerinde ne kadar güçlü bir olumlu etkisi olduğunu gördük. Çünkü bu program öğrencilerimize iş ve iletişim yetenekleri öğretmenin yanı sıra daha farkında ve sorumlu yurttaşlar haline de getiriyor. Bu tecrübemizi Türkiye'nin dört bir yanındaki eğitim kurumları ile paylaşmak istedik. Başlamak için ise en mantıklı olan yerin üniversitelerin eğitim fakülteleri olduğunu düşündük. Hâlihazırda üniversitelerin sunmak zorunda olduğu bir uygulama dersi vardı. ("Topluma Hizmet,"2006)

Bu ders için destekleyici materyaller ve bir kılavuz ihtiyacını gördük. Bu nedenle üniversite okutmanları için teori ve pratiği birleştiren ve yararlı olacağına inandığımız bir müfredat ve kılavuz geliştirdik.

Ayrıca buna ek olarak, liselerde seçmeli ders olarak okutulabilmesi için daha detaylı ancak daha az teorik bir kılavuz da geliştirdik. Bu ikinci kılavuz üniversitelerin eğitim fakültelerinde bu dersi alan öğrencilere çalışma hayatlarında öğrencileri ile çalışmalarında kullanmaları için dağıtılmalı. Ayrıca öğrencileri için sosyal hizmeti zorunlu hale getirmek isteyen üniversitelerde de kullanılabilir. (Böyle bir yıllık bir program örneği olarak Sabancı Üniversitesi'nin öne çıkan CIP programına bakılabilir.)

Her iki kılavuzdaki bütün aktivitelerin pilot uygulamaları yapıldı ve test edildi. Üniversite kılavuzunun pilot uygulaması, ED300 dersinin iki dönem okutulduğu Boğaziçi Üniversitesi Eğitim Fakültesi Rehberlik Bölümü'nde gerçekleştirildi. Lise müfredatı pilot uygulaması ise Robert Koleji'nde yapıldı. Hem Boğaziçi Üniversitesi ve Robert Koleji öğrencilerinden hem de Robert Koleji'ni öğrencilerinden alınan geri dönütler dersin uyarlanması ve son haline getirilmesinde kullanıldı.

Bu kılavuzu kullanacak olan okutmalar için not:

Size şans diliyoruz. Bu ders öğrencilerin üniversite duvarları dışında farklı topluluklar ile tanıştığı bir ders. Muhtemelen öğrencileriniz, üniversite dışında ‘gerçek’ dünyanın tahmin edilemezliği ile karşılaştığında hem mecaz hem de gerçek anlamda konfor alanları dışına çıkacak. Öngöremedikleri olaylar kaçınılmaz olarak karşılına çıkacak. Planları onların planladıkları gibi gitmeyecek ve nedenini analiz etmek durumunda kalacaklar. Öz değerlendirme bu ders için en doğru öğrenme, bu yüzden de günlük tutmak ve sonuç yazıları bu ders için son derece önemli.

Dışarıdaki dünya tahmin edilemez ve risklerle dolu. Öğrencileriniz risk almaya ve kendilerinden çok farklı yabancılarla çalışmaya istekli olmalıdır. Öğrencilerinizi gerçekçi kalarak (ve tabii ki güvende kalarak) bu riskleri almaya cesaretlendirmek sizin göreviniz. Neler olduğunu değerlendirirken sizin ve sınıf arkadaşlarının desteği önemli. Öğrencileriniz gerçek hayat tecrübeleri edinecek ve bu tecrübenin ayakları teoriye dayanacak.

Umarız öğrencilerinizin gözlerinizin önünde olgunlaştığını ve büyüdüğünü gördükçe bu dersi vermekten en az bizim kadar zevk alırsınız.

Jennifer Mansur Sertel
Elif Sönmez
İzzet Şengel

Ağustos 2016

Teşekkür

Bu el kitabı ortak bir çalışmanın sonucu olup birçok kişinin farklı farklı katkılarıyla oluşmuştur.

Öncelikle, Robert Kolej geliştirme ofisine, özellikle Banu Savaş'a bu eseri yazmamıza ön ayak olan bir burs bulduğu ve teslim tarihlerine sadık kalabilmemizi sağlayan nazik uyarıları için teşekkür etmek isteriz. Tohumu eken oldu. Engellerle karşılaştığımızda aşmamıza yardımcı olan Leyla Aktay ve Ümran Üngün'e de ayrıca teşekkürler.

Elbette, Bank of America Merrill Lynch'e bu çaba boyunca finansman sağladığı için büyük bir teşekkür.

Birçok insan farklı versiyonların editörlüğüne yardımcı oldular: Neyran Akgün, Anthony Jones, Maria Orhon ve son olarak Nüket Buduroğlu, ayrıntılara olan övgüye değer dikkatiyle. İngilizce'den Türkçe'ye çeviri için Emel Türker'e teşekkürler.

Boğaziçi Üniversitesi Eğitim Fakültesi; müfredatımızı öğrencilerinizle birlikte denememize izin verdiğiniz için çok teşekkürler. Eğitim Bilimleri Bölümü'nden: Yrd. Doç. Dr. Ayşe Caner ve Prof. Zeynep Kızıltepe'nin yanı sıra Yrd. Doç. Dr. Bengü Börkan ve Doç. Dr. Özlem Ünlühisarcıklı'ya ayrıca teşekkür ederiz. Yabancı Diller Eğitimi Bölümü'nden: Bize ilk şans tanıyan Prof. Belma Haznedar'ın yanında Doç. Dr. Gülcan Erçetin ve Doç. Dr. Prof. Sumru Akcan'a ayrıca teşekkür ederiz.

RK'deki tüm hazırlık öğretmenlerinin iyi niyeti ve gayreti olmadan Robert Kolej'de bu programı deneyemezdik. İrem Eren Szczeziak ve Caitlin Dunne bu pilot planlamanın ayrılmaz bir parçasıydı. Onlar ve meslektaşları, özellikle Jason Leiter, Aybike Oğuz ve Alison Standley, yeni hazırlık programına dahil edilen çok değerli girdi ve geribildirim verdi. Bu müfredatı öncelikle hazırlık programına koymak, Akademik Direktör Maria Orhon'un doğrudan desteği ve inisiyatifi olmadan olamazdı. Böyle bir program sadece okul idaresinin tam desteği ile çalışabilir ve Maria Orhon, Öğrenci İşlerinden Sorumlu Müdür Yardımcısı Margaret Halıcıoğlu, Öğrenci Etkinliklerinden Sorumlu Müdür Yardımcısı Joe Welch, İngilizce Bölüm Başkanı Maura Kelly, Yabancı Müdür Dr. Charles Skipper gibi yöneticilere sahip olduğumuz için çok şanslıydık. Bu programla ilgilenen tüm öğretmenler ve eğitimciler, umarız yöneticilerinizi ikna edip desteklerini kazanırsınız.

RK'nin BT bölümü'ne özellikle Burcu Aybat, Mehmet Özdemir ve Metin Ferhatoğlu'na, web sitesinin fikirlerimizi ve etkinliklerimizi pratik bir biçimde yayma için bir araç olması genel fikriyle yardımcı oldukları için teşekkürler.

Nihayet hem deneme programlarına hem de THP projelerine katılan Robert Kolej ve Boğaziçi Üniversitesi'ndeki öğrencilerimize teşekkür ediyoruz. Hergün sizlerden öğreniyoruz.

DERS TASLAĞI/ÜNİTELER

Her ünite 14 hafta sürecek şekilde haftada bir 2 saatlik dersler şeklinde tasarlanmıştır.

1	Uygulamalı Toplum Hizmeti Dersine Giriş
2	Toplum Hizmeti ve Gönüllü Olmak Konularında İyi Örnekler
3	Sorun alanları, Grup oluşturmak, İhtiyaç ve Kaynak Analizi, Bir sorunu tanımlamak
4	İhtiyaç ve Kaynak Değerlendirmesi Sunumları
5	Eylem Planı Sunumları
6	Uygulama ve Ofis Saatleri
7	Uygulama ve Ofis Saatleri
8	Uygulama ve Ofis Saatleri
9	Uygulama ve Ofis Saatleri
10	Uygulama ve Ofis Saatleri
11	Uygulama ve Ofis Saatleri
12	Uygulama ve Ofis Saatleri
13	Uygulama ve Ofis Saatleri
14	Öğrenci Sunumları

Sürece Hazırlık ve Sürecin Uygulanması için Öneriler

- İlk derste ön testi uygulayın ve bu dersin görevlerini öğrencilere net bir şekilde açıklayın.
- Sunum dersleri esnasında, daha iyi işbirliği ve tartışma ortamı oluşturduğu için bir çember biçiminde oturulması önerilir.
- Öğrencilere sunumlarından bir hafta önce ödevlerini hatırlatın.
- Sınıfta öğrenci sunumları için bir projektör ve dizüstü bilgisayar bulundurmaya çalışın.

İstenen Ödevler

Bu dersi geçmek için tamamlanması istenen 5 ödev vardır.

Ödevler	Açıklamalar
1. İhtiyaç&Kaynak Analizi	Öğrenciler bu ödevi ya yalnız ya da bir grupla yapmak zorundadır. Ödevi bir haftada bitirip gelecek derste sınıfta sunumunu yaparlar. (4. Hafta)
2. Eylem Planı	Öğrenciler bu ödevi ya yalnız ya da bir grupla yapmak zorundadır. Ödevi bir haftada bitirip gelecek derste sınıfta sunumunu yaparlar. (5. Hafta)
3. Gönüllü Olma	Öğrenciler bu ders süresince gönüllülük yapmak durumundadır. Eğer dersin başında bir kuruluş ya da yer bulurlarsa, gönüllülük yapmaya başlayabilirler. Aksi takdirde bunu 6. ve 13. haftalar arasında tamamlamak durumundadırlar.
4. Günlükler	Gönüllülük yaparken öğrenciler verilen rehber göre günlük yazmak durumundadır.

5. Makaleler	Öğrenciler gönüllülüklerinin sonunda final sınavı yerine bir makale yazmak zorundadır. (Bu ders için final sınavı yapılmaz.)
--------------	--

Dersi veren kişi ödevleri toplamak için Moodle, Google Drive, Haiku, vb. gibi çevre dostu çevrimiçi platformları kullanabilir. Eğer bu uygulanabilir değilse, öğrenciler ödevlerini yazılı olarak teslim edebilir.

UYGULAMALI TOPLUM HİZMETİ DERSİ DERS PLANI

Ders Kodu- Adı	Toplum Hizmeti Uygulama Dersi
Ders Saatleri	
Okutmanın Adı: Telefon: E-mail: Ofis Saatleri:	
Asistanın Adı: Oda: Telefon: E-mail:	
Sınıf	
Ders Taslağı	<ol style="list-style-type: none"> 1. Hafta: Uygulamalı Toplum Hizmeti Dersine Giriş 2. Hafta: Toplum Hizmeti ve Gönüllü Olmak Konularında İyi Örnekler 3. Hafta: Sorun alanları, Grup oluşturmak, İhtiyaç ve Kaynak Analizi, Bir sorunu tanımlamak 4. Hafta: İhtiyaç ve Kaynak Değerlendirmesi Sunumları 5. Hafta: Eylem Planı Sunumları 6. Hafta: Uygulama ve Ofis Saatleri 7. Hafta: Uygulama ve Ofis Saatleri 8. Hafta: Uygulama ve Ofis Saatleri 9. Hafta: Uygulama ve Ofis Saatleri 10. Hafta: Uygulama ve Ofis Saatleri 11. Hafta: Uygulama ve Ofis Saatleri 12. Hafta: Uygulama ve Ofis Saatleri 13. Hafta: Uygulama ve Ofis Saatleri 14. Hafta: Öğrenci Sunumları
Notlandırma	Öğrenci dersi geçmek için, verilen 5 ödevi tamamlamalıdır.
Katılım	İlk 6 haftanın 5 haftasına katılmak ve toplum hizmeti hedeflerini yerini getirmek gereklidir.

ÖN-SON TESTLER

Toplum Hizmeti Tutum Ölçeği*

Daha önce bir gönüllülük tecrübeniz oldu mu?

Yalnızca bir şıkkı işaretleyin.

- Evet
 Hayır

Lütfen aşağıdaki ifadelere ne kadar katıldığınızı **1 kesinlikle katılmıyorum** ve **5 kesinlikle katılıyorum** seçeneklerini ifade edecek şekilde işaretleyin.

1 = kesinlikle katılmıyorum, **5** = kesinlikle katılıyorum

Toplumda gruplar bizim yardımlarımıza gereksinim duyar.

Yalnızca bir şıkkı işaretleyin. **1** **2** **3** **4** **5**
Kesinlikle katılmıyorum Kesinlikle katılıyorum

Toplumda yardıma ihtiyacı olan insanlar vardır.

Yalnızca bir şıkkı işaretleyin. **1** **2** **3** **4** **5**
Kesinlikle katılmıyorum Kesinlikle katılıyorum

Toplumda ihtiyaçlar vardır.

Yalnızca bir şıkkı işaretleyin. **1** **2** **3** **4** **5**
Kesinlikle katılmıyorum Kesinlikle katılıyorum

İhtiyaçları olan ancak bu ihtiyaçları karşılanmayan insanlar vardır.

Yalnızca bir şıkkı işaretleyin. **1** **2** **3** **4** **5**
Kesinlikle katılmıyorum Kesinlikle katılıyorum

Toplumsal kuruluşlarda gönüllü çalışmalar sosyal sorunların çözülmesine yardımcı olur.

Yalnızca bir şıkkı işaretleyin. **1** **2** **3** **4** **5**
Kesinlikle katılmıyorum Kesinlikle katılıyorum

Toplumsal kuruluşlarda çalışan gönüllüler yalnızca küçük de olsa bir fark yaratır.

Yalnızca bir şıkkı işaretleyin. **1** **2** **3** **4** **5**
Kesinlikle katılmıyorum Kesinlikle katılıyorum

Toplumsal projelerde gönüllü olmak toplumun kaynaklarını muazzam şekilde artırabilir.

Yalnızca bir şıkkı işaretleyin. **1** **2** **3** **4** **5**
Kesinlikle katılmıyorum Kesinlikle katılıyorum

Yardım eden insanlar artıkça, her şey daha iyi olacak.

Yalnızca bir şıkkı işaretleyin. **1** **2** **3** **4** **5**
Kesinlikle katılmıyorum Kesinlikle katılıyorum

Becerilerimi sunmam toplumu daha iyi bir hale getirecek.

Yalnızca bir şıkkı işaretleyin. **1** **2** **3** **4** **5**
Kesinlikle katılmıyorum Kesinlikle katılıyorum

Benim topluma katkım gerçek bir fark yaratacak.

Yalnızca bir şıkkı işaretleyin. **1** **2** **3** **4** **5**
Kesinlikle katılmıyorum Kesinlikle katılıyorum

Toplumda fark yaratabilirim.

Yalnızca bir şıkkı işaretleyin. **1** **2** **3** **4** **5**
Kesinlikle katılmıyorum Kesinlikle katılıyorum

Toplumunu geliştirecek şeyler yapmak konusunda sorumluyum.

Yalnızca bir şıkkı işaretleyin. **1** **2** **3** **4** **5**
Kesinlikle katılmıyorum Kesinlikle katılıyorum

Yardıma ihtiyacı olanlara yardım etmek için gerçek önlemler almak benim sorumluluğum.

Yalnızca bir şıkkı işaretleyin. **1** **2** **3** **4** **5**
Kesinlikle katılmıyorum Kesinlikle katılıyorum

Toplum hizmetine katılarak katkı koyma ve yardım etme duygularına sahip olmak benim için önemlidir.

Yalnızca bir şıkkı işaretleyin. **1** **2** **3** **4** **5**
Kesinlikle katılmıyorum Kesinlikle katılıyorum

Toplum hizmetine katılarak yüksek bir sorumluluk duygusu kazanmak benim için önemlidir.

Yalnızca bir şıkkı işaretleyin. **1** **2** **3** **4** **5**
Kesinlikle katılmıyorum Kesinlikle katılıyorum

Toplumda katkıda bulunmak konusunda zorunluluk hissediyorum.

Yalnızca bir şıkkı işaretleyin. **1** **2** **3** **4** **5**
Kesinlikle katılmıyorum Kesinlikle katılıyorum

Diğer insanlar benim yardımımı hak ediyor.

Yalnızca bir şıkkı işaretleyin. **1** **2** **3** **4** **5**
Kesinlikle katılmıyorum Kesinlikle katılıyorum

Genel olarak insanlara yardım etmek önemlidir.

Yalnızca bir şıkkı işaretleyin. **1** **2** **3** **4** **5**
Kesinlikle katılmıyorum Kesinlikle katılıyorum

Toplumları geliştirmek toplumun kalitesini sürdürmek için önemlidir.

Yalnızca bir şıkkı işaretleyin. **1** **2** **3** **4** **5**
Kesinlikle katılmıyorum Kesinlikle katılıyorum

Toplumumuzun iyi gönüllülere ihtiyacı var.

Yalnızca bir şıkkı işaretleyin. **1** **2** **3** **4** **5**
Kesinlikle katılmıyorum Kesinlikle katılıyorum

Bütün toplumların iyi gönüllülere ihtiyacı var.

Yalnızca bir şıkkı işaretleyin. **1** **2** **3** **4** **5**
Kesinlikle katılmıyorum Kesinlikle katılıyorum

Toplum hizmeti yoluyla topluma yararlı hizmetler sunmak önemlidir.

Yalnızca bir şıkkı işaretleyin. **1** **2** **3** **4** **5**
Kesinlikle katılmıyorum Kesinlikle katılıyorum

Zor zamanlar geçiren insanlar ile tanıştığım zaman eğer onların yerinde olsam nasıl hissedeceğimi merak ederim.

Yalnızca bir şıkkı işaretleyin. **1** **2** **3** **4** **5**
Kesinlikle katılmıyorum Kesinlikle katılıyorum

Bazı toplum üyelerinin kaynak eksikliğinden muzdarip olması kendimi kötü hissettiriyor.

Yalnızca bir şıkkı işaretleyin. **1** **2** **3** **4** **5**
Kesinlikle katılmıyorum Kesinlikle katılıyorum

Toplumun üyeleri arasındaki eşitsizlik kötü hissetmeme neden oluyor.

Yalnızca bir şıkkı işaretleyin. **1** **2** **3** **4** **5**
Kesinlikle katılmıyorum Kesinlikle katılıyorum

Toplum hizmetine katılım eksikliği topluma büyük zarar verir.

Yalnızca bir şıkkı işaretleyin. **1** **2** **3** **4** **5**
Kesinlikle katılmıyorum Kesinlikle katılıyorum

Toplum hizmeti olmadan, günümüzün dezavantajlı insanları için umut olamaz.

Yalnızca bir şıkkı işaretleyin. **1** **2** **3** **4** **5**
Kesinlikle katılmıyorum Kesinlikle katılıyorum

Toplum hizmeti toplumlarımızı daha iyi hale getirmek için gereklidir.

Yalnızca bir şıkkı işaretleyin. **1** **2** **3** **4** **5**
Kesinlikle katılmıyorum Kesinlikle katılıyorum

Vatandaşların toplumlarına yardım etme konusunda dâhil olması önemlidir.

Yalnızca bir şıkkı işaretleyin. **1** **2** **3** **4** **5**
Kesinlikle katılmıyorum Kesinlikle katılıyorum

Toplum hizmeti, toplumun sorunları için önemli bir bileşendir.

Yalnızca bir şıkkı işaretleyin. **1** **2** **3** **4** **5**
Kesinlikle katılmıyorum Kesinlikle katılıyorum

Gelecek yıl bir toplumsal yardım projesine katılacağım.

Yalnızca bir şıkkı işaretleyin. **1** **2** **3** **4** **5**
Kesinlikle katılmıyorum Kesinlikle katılıyorum

Gelecek yıl toplum hizmeti yapmak için bir fırsat arar mıydınız?

Yalnızca bir şıkkı işaretleyin. **1** **2** **3** **4** **5**
Kesinlikle katılmıyorum Kesinlikle katılıyorum

Vatandaşların toplumlarına yardımcı olmaya çalışmaları son derece önemlidir.

Yalnızca bir şıkkı işaretleyin. **1** **2** **3** **4** **5**
Kesinlikle katılmıyorum Kesinlikle katılıyorum

Lütfen toplum hizmeti deneyiminin hayatınızı etkileme olasılığını **1** uzak ihtimal ve **5** oldukça muhtemel seçeneklerini ifade edecek şekilde işaretleyin.

1 = uzak ihtimal, **5** = oldukça muhtemel

Okul çalışmalarım için daha az zamanım olur.

Yalnızca bir şıkkı işaretleyin. **1** **2** **3** **4** **5**
Uzak ihtimal Oldukça muhtemel

Daha az enerjim olur.

Yalnızca bir şıkkı işaretleyin. **1** **2** **3** **4** **5**
Uzak ihtimal Oldukça muhtemel

Çalışmak için daha az zamanım olur.

Yalnızca bir şıkkı işaretleyin. **1** **2** **3** **4** **5**
Uzak ihtimal Oldukça muhtemel

Daha az boş zamanım olur.

Yalnızca bir şıkkı işaretleyin. **1** **2** **3** **4** **5**
Uzak ihtimal Oldukça muhtemel

Ailemle geçirecek daha az zamanım olur.

Yalnızca bir şıkkı işaretleyin. **1** **2** **3** **4** **5**
Uzak ihtimal Oldukça muhtemel

Toplumun iyileşmesine katkı sağlıyorum.

Yalnızca bir şıkkı işaretleyin. **1** **2** **3** **4** **5**
Uzak ihtimal Oldukça muhtemel

Başkalarına yardım ettiğimi bilirim kişisel bir memnuniyet hissedirim.

Yalnızca bir şıkkı işaretleyin. **1** **2** **3** **4** **5**
Uzak ihtimal Oldukça muhtemel

Toplum hizmetinden hoşlanan diğer insanlar ile tanışırım.

Yalnızca bir şıkkı işaretleyin. **1** **2** **3** **4** **5**
Uzak ihtimal Oldukça muhtemel

Yeni beceriler geliştiririm.

Yalnızca bir şıkkı işaretleyin. **1** **2** **3** **4** **5**
Uzak ihtimal Oldukça muhtemel

Üniversite başvurum için değerli bir tecrübe edinirim.

Yalnızca bir şıkkı işaretleyin. **1** **2** **3** **4** **5**
Uzak ihtimal Oldukça muhtemel

Toplum Hizmeti Tutum Ölçeği*¹

¹ *Bu ölçek, Towson Üniversitesi Toplum Hizmeti Tutum Ölçeği'nden izinleri ile uyarlanmıştır. (Shiarella, McCarthy, ve Tucker)

DERS 1: Uygulamalı Toplum Hizmeti Dersine Giriş

Hedef: Uygulamalı toplum hizmeti dersini tanıtmak, iletişim becerilerini öğrenmek, önyargıların farkında olmak

Amaç:

Öğrenciler sorumluluklarını ve ödevlerini öğrenir.

Öğrenciler arkadaşlarının gönüllü olmak ve ilgi alanları konusundaki deneyimlerini öğrenir.

Öğrenciler farklı bağlamlarda etkili iletişim becerileri değerlendirmesi yapar.

Öğrenciler rol yapma etkinlikleri yoluyla farklı kültürlerden insanların nasıl iletişim kurduğunu deneyimler ve diğerine hizmet etmek konusunda varsayımlarını keşfeder.

Beceriler: Empati, iletişim, kendini ifade etme, sorun çözme ve karar alma, işbirliği, yaratıcılık, çatışma çözümü, değerlendirme, eleştirel düşünme

Değerler: Dayanışma, tolerans, diğerlerine yardım etme, saygı ve işbirliği

Yöntemler: Rol yapma, bireysel çalışma ve grup çalışması

Malzemeler:

Ek: Aşağıdaki vaka çalışmalarının fotokopileri (Ek L1.1). Ada Etkinliği için rol kartlarının fotokopileri; sınıfın yarısı için A grubu rol kartı (Ek L1.2a), diğer yarısı için B grubu rol kartı (Ek L1.2b) ve birkaç kişi için C grubu rol kartı (Ek L1.2c) gerekecektir.

Okutman Notu: Bu ders 3 çok farklı ana bölümden oluşur. 2 saatlik bir ders olarak tasarlanmıştır.

1. Öğrencilerin birbirlerinin ilgilerini öğrenmeleri için bir ısınma etkinliği
2. Öğrencilerin farklı iletişim stillerini rol yaparak denedikleri bir iletişim etkinliği
3. Öğrencilerin planladıkları, yaptıkları ve sonra da değerlendirdikleri bir simülasyon.

ISINMA

Isınma 20 kişilik bir sınıfta 15 dakika kadar sürer.

1. Öğrencilere ders ile ilgili kısa bir giriş bilgisi verin. Onlara bu dersin üniversitedeki diğer derslere benzemediğini söyleyin. Buna benzer sözler söyleyebilirsiniz: “Başkalarına olumlu katkılar yapan insanları öğrenecek ve onların arasına katılacaksınız. Nasıl daha iyi iletişim kurulabileceği, nasıl analiz yapılacağı ve sorunların nasıl çözüleceği gibi gerçek yaşam becerileri edineceksiniz. Siz ve sınıf arkadaşlarınız okulunuzu ve/veya toplumumuzu gerçekten geliştirecek projeler oluşturacaksınız! Sınıfın dışına çıkacak ve gerçekten bir şeyleri değiştirecek ve dünyayı daha iyi bir yer yapmaya çalışacaksınız!”
2. Öğrencilerden sandalyeleri yanlara kaydırmalarını isteyerek etkinlik için alan açın. Bu etkinlikte öğrenciler bir çemberde durarak alt gruplar oluşturur, isimlerini söyler ve kendi alt gruplarında soruları cevaplarlar.

- a. Daha önce kimin gönüllülük yaptığını sorun. Bu öğrencilerden sağda ayakta durmalarını isteyin. Bu öğrenciler kendilerini tanıtır ve nerede gönüllülük yaptıklarını söylerler. Bu arada daha önce gönüllülük yapmamış öğrenciler de kendilerini tanıtır ve nerede gönüllülük yapmak istediklerini söylerler (eğer biliyorlarsa). Herkes tamamlandıktan sonra öğrenciler daha büyük bir çemberde toplanır. Sonra gönüllülük yapmış öğrenciler diğer gruptan bir ya da daha fazla öğrenci bulur ve gönüllülük faaliyetlerinden bahseder.
- b. Şimdi odanın köşelerine işaretler koyun. Bu işaretler *çevre, hayvanlar, kadınlar ve çocuklar* olabilir. Öğrenciler bu 4 köşedeki konulardan hangilerine ilgi duyuyorsa o köşeye gider. İsimlerini söyler ve sonra da bu konuda kendilerini rahatsız eden noktalardan bahsederler. Herkes konuşmasını bitirdikten sonra büyük çembere geri dönülür.

İLETİŞİM ETKİNLİĞİ

Bu iletişim etkinliği 20 kişilik bir sınıfta 40 dakika kadar sürer.

1. Sınıf sayısına göre aşağıdaki durumları her eşe bir tane olacak şekilde çıkartın. Öğrencilere şimdi başka öğrenciler ile eşleşmelerini söyleyin. Ellerindeki farklı durumları rol yapmada kullanmalarını söyleyin. Hazırlanmak için 2 dakikaları var ve sonra bu durumu 2 dakika boyunca bütün sınıfa oynayacaklar.

Durum 1:

Bir yetimhanedesiniz. Siz ayaktasınız ve çocuk oturuyor (Biriniz oturan yetim çocuk olacak). İlk defa görüşüyorsunuz, bu çocuk ile iletişimi başlatın.

Durum 2:

Düşük gelirli bir mahallede kirlilik sorunu üzerine bir ihtiyaç ve kaynak değerlendirmesi yapıyorsunuz. Bu değerlendirmenin bir parçası olarak çalışmayan ve evde iki çocuğuna bakan bir kadınla röportaj yapıyorsunuz. Dizleriniz birbirine değecek şekilde yüz yüze oturun. Kirliliğin onu ve ailesini nasıl etkilediği üzerine sorular sorun. Ayrıca bu soruna çözüm oluşturabilecek kaynakları ortaya çıkarmak için de sorular sorun.

Durum 3:

İstanbul Tarlabası'nda bir mülteci merkezindesiniz. Kalabalık ve gürültülü bir yer. Biriniz üniversite öğrencisi, diğeriniz ise Türkçe/İngilizce öğrenmek isteyen bir mülteci. 2.5 metrelik bir masada karşılıklı uçlarda oturuyorsunuz. Karşınızdakinin İngilizce/Türkçe seviyesini bulmaya çalışın ve öğretmeye başlayın. Bize bunu nasıl yapacağımızı gösterin.

Durum 4:

Gönüllülük hizmetiniz için huzurevindesiniz. Biriniz konuşmaya istekli yaşlı kişi olacaksınız. Diğerinizin orada olma amacı yaşlılarla konuşmak ve sosyalleşmek. Karşınızdaki kişi konuşurken bir mesaj beklediğinizden telefonunuzu kontrol ediyorsunuz. Sık sık kollarınızı çapraz şekilde kenetliyorsunuz.

2. Herkes tamamladıktan sonra 1. durumdan tartışmayı başlatın. Aşağıdaki soruları sorabilirsiniz:

- a. Rolleriniz içinde her ikiniz de nasıl hissettiniz?

- b. Etkili bir iletişim kurabildiniz mi?
 - c. Ne eksikti? Bu konuşmayı nasıl daha etkili hale getirebilirsiniz?
 - d. Bu gönüllülük hizmeti esnasında neden önemli?
 - e. Gönüllülük hizmetiniz süresince başka neleri düşünmek önemli olabilir?
3. Eğer öğrenciler tartışma sırasında aşağıdaki noktalara değinmezse, durumlarla ilgili gerekli açıklamaları siz yapabilirsiniz:
- Durum 1: İki kişilik bir iletişim esnasında ayakta duran kişi oturan kişi üzerinde bir baskı hissi oluşturabilir. Bu nedenle de iletişim içinde olduğunuz kişi ile aynı seviyede olmaya çalışın. Eğer bu kişi bir çocuksa çocuğun seviyesine inin. Yüz yüze olun.
 - Durum 2: İnsanların kişisel alanlarına girmek önemlidir. Eğer çok yakın durursanız, karşınızdaki kişinin iletişim kurarken rahatsız hissetmesine neden olabilirsiniz. Bu da sağlıklı bir iletişim için iyi değildir.
 - Durum 3: Çok yakın olmak iletişim anlamında sorun oluştururken, çok uzak olmak da sorunlar yaratır. Büyük bir fiziksel uzaklık dinlemeyi, konuşmayı ve diyalogu devam ettirmeyi zorlaştırır. Dikkatlerin dağılmasını kolaylaştırır.
 - Durum 4: Sürekli telefonunu kontrol etmek bir saygısızlık işareti olabilir. Karşınızdaki kişiye önem vermediğiniz anlamına gelir. Kollarınızı ya da bacaklarınızı çapraz şekilde tutmak “seninle iletişime kapalıyım” mesajı verir. Bu yüzden bunun gibi hareketlerin farkında olun ve bedeninizi de konuşmaya açık tutmaya çalışın.

5 Dakika ARA

ADA ETKİNLİĞİ²

Ada etkinliğinin kendisi 20 kişilik bir sınıfta 30 dakika sürer ve arkasından 30 dakikalık bir değerlendirme süresi vardır; toplamda 60 dakika.

1. Sınıfı iki büyük gruba ayırın: Bir grup ana karadan gelen Görev Timi ve diğer grup ada sakinleri.
2. Ayrıca 2 veya daha fazla gözlemci olmalıdır [her grup için bir tane]. Sınıfa bir simülasyona katılacaklarını söyleyin. Rol kartlarını dağıtın ancak başka bir bilgi vermeyin.
3. Eğer mümkünse iki grubu kendi bölümlerini hazırlamaları için iki ayrı sınıfa koyun.
4. Hazırlık için 10 dk zaman verin. Grup içerisinde birbirlerini dikkatlice dinlemeleri gerekmekte.

Okutman Notu: Eğer adada kalanlar bir dil oluşturmak konusunda zorlanırsa, şu fikirleri vererek yardımcı olabilirsiniz: sadece altı fiil kullanabilirler, Türkçe *kuşdili* kullanabilirler ya da her bir kelimenin başına bir sessiz harf ekleyebilirler. Eğer bu zor olursa her iki dili de konuşan bir çevirmen seçebilirler.

5. Grupları bir araya getirin. Görev timinin yerli halkı ikna etmeleri için 10 dakikaları var.

² Bu etkinliği TEGV’de verdiği eğitimlerde kullanan Zafer Yılmaz’dan öğrendik.

6. Kişisel değerlendirme: Süre sonunda herkese durmalarını söyleyin! Herkes ne olduğu ve nasıl hissettikleri hakkında birkaç kelime söyler. Ana karadan gelenler yerlileri ikna etmede başarılı oldu mu? Zaman sınırlaması nasıl bir rol oynadı?

KAPANIŞ/GERİ BİLDİRİM

20 kişilik bir sınıfta 30 dakika. .

1. Konunun toparlanması ve tartışılması: İlk önce ada halkından gönüllülerden deneyimlerini paylaşmalarını isteyin.
2. Sonra görev timinden, en sonunda da gözlemcilerden gördüklerini paylaşmalarını isteyin. Şu soruları yöneltebilirsiniz:
 - a. İletişim kurmak zor muydu?
 - b. Herhangi bir yanlış anlaşılma var mıydı?
 - c. Ne gibi çatışmalar ortaya çıktı? Sorunları nasıl çözdünüz?
 - d. Kırılan bir kültürel tabu oldu mu?
 - e. Kazanan var mıydı? Oyun kazanmak üzerine miydi?
 - f. Diğer kültürleri anlama noktasında bizi durduran nedir?
 - g. Sizce bu etkinliği neden yaptık?
 - h. Bir sosyal hizmet projemiz olduğunda, hangi gruba daha çok benziyoruz?
 - i. Neler öğrendiniz?
 - j. Nasıl bir ihtiyaç ve kaynak değerlendirmesi yapılır?
 - k. Ne gibi ön yargılarınız olur?

Okutman Notu: Öğrencilerin bu çalışmanın amacının kazanmak ya da diğerlerini bir fikir çerçevesinde ikna etmek olmadığını anladıklarından emin olun. Bu çalışma ortak bir anlayışa ulaşmak üzerine bir çalışma. Gerçekte ne oldu?

ÖDEV

Ulusal ve uluslararası alanda iyi toplum hizmeti örnekleri bulun. Bu örnekleri gelecek hafta sınıf ile paylaşacaksınız. Bazılarınız bu kuruluşların yaptıklarından etkilenebilir ve bu dersin gerekliliği olan toplum hizmetini bu kuruluşlarda tamamlayabilir. Bunun için aşağıdaki tabloyu doldurun:

	Birey ya da kuruluşun adı	Amacı	Hedef Grubu	Ne yaptıkları

Ek L1.1/Vaka çalışmaları

Durum 1:

Bir yetimhanedesiniz. Siz ayaktasınız ve çocuk oturuyor (Biriniz oturan yetim çocuk olacak). İlk defa görüşüyorsunuz, bu çocuk ile iletişimi başlatın.

Durum 2:

Düşük gelirlili bir mahallede kirlilik sorunu üzerine bir ihtiyaç ve kaynak değerlendirmesi yapıyorsunuz. Bu değerlendirmenin bir parçası olarak çalışmayan ve evde iki çocuğuna bakan bir kadınla röportaj yapıyorsunuz. Dizleriniz birbirine değecek şekilde yüz yüze oturun. Kirliliğin onu ve ailesini nasıl etkilediği üzerine sorular sorun. Ayrıca bu soruna çözüm oluşturabilecek kaynakları ortaya çıkarmak için de sorular sorun.

Durum 3:

İstanbul Tarlabası'nda bir mülteci merkezindesiniz. Kalabalık ve gürültülü bir yer. Biriniz üniversite öğrencisi, diğeriniz ise Türkçe/İngilizce öğrenmek isteyen bir mülteci. 2.5 metrelik bir masada karşılıklı uçlarda oturuyorsunuz. Karşınızdakinin İngilizce/Türkçe seviyesini bulmaya çalışın ve öğretmeye başlayın. Bize bunu nasıl yapacağımızı gösterin.

Durum 4:

Gönüllülük hizmetiniz için huzurevindesiniz. Biriniz konuşmaya istekli yaşlı kişi olacaksınız. Diğerinizin orada olma amacı yaşlılarla konuşmak ve sosyalleşmek. Karşınızdaki kişi konuşurken bir mesaj beklediğinizden telefonunuzu kontrol ediyorsunuz. Sık sık kollarınızı çapraz şekilde kenetliyorsunuz.

Ek L1.2.a

A Grubu Rol Kartı- Anakaradan Görev Timi:

Durum: Okyanusun ortasında bir adada olduğunuzu hayal edin. Ada aslında anakaraya oldukça yakın. Bu ada üzerinde yaşayan bir topluluk var ve kıyıya yakın bir köy olduğunu biliyorsunuz. Ancak kıyıda hiç kimse henüz adalılar ile iletişime geçmedi. Kimse kültürlerini ya da nasıl bir dil konuştuklarını bilmiyor. Anakara hükümeti kendi ürünlerini ada sakinlerine satabileceklerini düşünüyor. Ayrıca anakara gittikçe kalabalıklaşıyor ve anakaradakilerden bazıları da bu adaya yerleşebilmeyi umut ediyor. Bu nedenle de bir köprü inşa etme planları var. Bunun için vergilerin bir bölümü ayrıldı bile. Ancak anakaradan adaya bu köprüyü inşa edebilmek için, birilerinin köprüyü adaya bağlayacak ve köyden geçecek olan otoyol için izin alması gerekiyor.

Anakaradakiler adadaki köyde yaşayanları köyden geçecek olan otoyola ikna etmek için bir delegasyon gönderiyor. Bu delegasyonda mimarlar, politikacılar, yerel görevliler, mühendisler, psikologlar, gazeteciler, sosyologlar, avukatlar, şehir plancılar ve işçiler var. Her meslek adalıları ikna etmek için ne yapması gerektiğini düşünmek zorunda. Örneğin mühendisler bir plan çizmeli ve köprünün resmini göstermeli. Şehir plancılar planlarını tartışmalı ve çizmeli.

Siz de bu delegasyonun bir üyesisiniz. Hangisisiniz? Eğer gerekli görüyorsanız başka meslekler de ekleyebilirsiniz.

Ek L1.2b

B Grubu Rol Kartı- Ada Sakinleri:

Dünyanın geri kalanında izole bir ada var. Adada yaşayanlarla dünyanın geri kalanı arasında kesinlikle hiçbir iletişim yok. Adadan şimdiye kadar kimse ayrılmadı. Adaya hiçbir ziyaretçi gelmedi. Adalılar kendi yerel dillerini konuşuyor ve kendi inanç/din sistemleri, adetleri, ritüelleri ve gurur duydukları bir kültürleri var. Kendi hukuk ve yönetim sistemlerini, ayrıca kendi sağlık ve eğitim sistemlerini geliştirmişler. **Günlük hayatı yöneten katı gelenekler dizisi var.** Bu kuralları yıkmak ciddi bir tabu. Başka birileri sizi ziyaret edecek ve sizin toplumunuzdaki rolünüzü anlamaya çalışacak. Siz de onların kendi toplumları içindeki rollerini anlamaya çalışacaksınız, bu nedenle dikkat kesilin!

Adada yaşıyorsunuz. Grup olarak bu sorunları çözmeniz gerekiyor:

1. Kimsiniz? Şu rollerden birini seçin: öğretmen, yönetici ya da kadın, bilge yaşlı, anne, baba, çiftçi, sağlık işleri ile ilgilenen kişi, arabulucu, asker, gazeteci, kural uygulayıcı, inşaatçı, mühendis, eğlendirici,...
2. **Aşağıdaki 3 kurala herkes tarafından uyulması gerekiyor:**
 - a. Eğer kadınlar ve erkeklerden oluşan bir gruptaysanız, konuşmayı sadece kadınlar başlatabilir.
 - b. Evinize yeni biri geldiyse topluluktaki herkes hoş geldin demek için gelenin burnuna 3 kere dokunur.
 - c. Resimler toplumunuz için kutsal, bu nedenle resimlere sadece bilge yaşlılar bakabilir.
3. Bir kurala daha karar verin.
4. Kendi dilinizi uydurmanız gerekiyor ve gruptaki herkesin anladığından ve bu dili kullanabileceğinden emin olmalısınız. Bu yeni dilde sadece 6 fiil olacak. Bunlar neler? Birkaç ana kelimenin anlamını değiştirmeniz gerekiyor (örneğin sizin dilinizde *merhaba* 'git' demek ve selam verdiğinizde 'fıstık' deniyor.)
5. Dilinizde adanızın ismi nedir?

Ek L1.c

C Grubu Rol Kartı- Gözlemciler

Bu tarihi bir durum! Bu iki kültürün ilk kez bir araya geldikleri an. Sakin ve analitik gözlemcilersiniz. Antropologsunuz. Bütün simülasyon boyunca gözlem yapıyor ve not alıyorsunuz. Hiçbir şekilde konuşmayacak ve araya girmeyeceksiniz. Olup bitenlere herhangi bir reaksiyon vermemeniz gerekiyor. Belli bir gruba gözlemci olarak atanacaksınız. Diğer gözlemciler ile konuşamazsınız. Özellikle muhtemel iletişim sorunlarına ve iki tarafın önyargılı tavırlarına özellikle dikkat etmelisiniz. Eğer herhangi bir sorunuz olursa öğretmene sorabilirsiniz ama taraflar ile iletişime geçemezsiniz. Bir rapor yazmaya hazır olun. Şimdi gidip gözlemlemeye başlayabilirsiniz.

DERS 2: Toplum Hizmeti ve Gönüllü Olmak Konularında İyi Örnekler

Hedef: Toplum hizmeti ve gönüllü olmak konularında iyi örnekleri sunmak

Amaç:

Öğrenciler gerçek kahramanların ve tipik bir medya kahramanının özelliklerini tanımlar. Öğrenciler tipik bir sinema, bilgisayar oyunu ya da TV kahramanının sorunları nasıl çözdüğünü tanımlar ve gerçek kahramanların bu sorunları çözme yolları ile karşılaştırır.

Beceriler: Analitik düşünme, sonuç çıkarma

Değerler: Sorumluluk, barış

Yöntemler: Grup tartışması, beyin fırtınası

Malzemeler: Tahta ya da bilgisayar ve projektör

Ekler: Isınma etkinliği fişi (Ek L2.1), Değerlendirme fişi (Ek L2.2)

ISINMA

Okutman Notu: Başkalarının hayatlarını daha iyi hale getirdiği için hayranlık duyduğunuz birini düşünün. (Örn: Başkalarının hayatlarını daha iyi hale getirmek için risk almayı göze almış, ya da zamanını vermiş yahut bir şeylerini feda etmiş birini düşünün.) Bu kişinin ismini ve bu kişiyi kahraman yapan şeyi öğrencilerle paylaşmaya hazırlıklı olun.

1. Isınma etkinliği fişlerini (Ek L2.1) öğrencilere dağıtın ve hızlıca doldurmalarını isteyin.
2. Öğrencilerden filmlerde, bilgisayar oyunlarında, vb. gördükleri kahramanları düşünmelerini isteyin. Kahramanı oynayan birkaç aktör/aktris ismi isteyin. [Herkesin aynı şeyi anladığından emin olmak için X Men, Batman, Süpermen, Ninja Kaplumbağalar gibi o zamanda meşhur olan birkaç popüler kahraman ismi verin]. Şimdi bir film kahramanının (Özellikle Hollywood'da) ya da bilgisayar oyunu kahramanının özelliklerini yazmalarını isteyin (Thoman ve Wright, 1995).

ETKİNLİK 1

Bu bölüm 20 kişilik bir sınıfta 35 dakika kadar sürer.

1. Aşağıdaki tabloyu tahtaya çizin ya da yansıtın (Thoman ve Wright, 1995). [Tahtada daha sonra başka bir tablo çizilebilir için yer bırakın]. Tabloyu doldurmak için sınıftan isimleri ve sıfatları alın. [güçlü, kuvvetli, hızlı araba kullanır, yakışıklı/güzel, vb. gibi kelime ya da kelime öbekleri]

Bazı televizyon kahramanlarının isimleri	Film kahramanlarını tanımlayan kelimeler	Ne gibi sorunları/ çatışmaları var?	Film kahramanları sorunları nasıl çözüyor?
<i>Batman</i>	<i>Kuvvetli, güçlü</i>	<i>Kötü adamları bulması gerekiyor</i>	<i>Kötü adamların amacına ulaşmasını engeller</i>

2. Şu soruların cevaplarını alarak tabloyu tamamlayın: bir seri düşün/eşleş/paylaş etkinliği ile aşağıdaki sorular üzerinde çalıştırın:
 - a. Televizyon kahramanları ne çeşit sorunları çözmeye çalışıyor? [Çoğu senaryoda kahramanlar bir sorunu çözmeye çalışır]
 - b. Tablodaki kahramanlar sorunları nasıl çözüyor?
3. Öğrencilerin cevaplarını tahtaya yazın ya da yansıtın. Bu tabloyu sonrası için saklayın.
Not: Kahramanlar sorunları genellikle güç ile ya da güç+kurnazlık ile çözer.
4. 'Kahraman' kavramını tartışın.
5. Kahramanı, başkalarının hayatlarını daha iyi hale getirmek için risk alan ya da fedakârlıkta bulunan kişi olarak tanımlayın.

Okutman Notu: Kahraman olmak genellikle başkalarının iyiliği için fedakârlık yapmayı gerektirir. Bu da kahramanı dönüştürür. Bu büyük dönüşüm kahramanca bir eylemdir. [Böylece sadece doğum bile kahramanca bir şey olabilir.] Kişilerin kahraman olmak için hayatlarını feda etmesine gerek yoktur. Birine ya da bir sebebe zaman da ayırabilirsiniz ki bu da bir çeşit 'fedakârlıktır'.

Eğer öğrenciler 'kahraman' terimini kullanmak konusunda rahatsızlık hissederseniz, bunun yerine *fark yaratanlar* terimini de kullanabilirler.

6. Sınıfa New York'ta geçen şu gerçek hikâyeyi anlatın:

"Kalabalık arasında bir elin balerin misali bir cebe girdiğiniz gördüğümde, New York'ta bir metrodaydım. Birden kendimi elin sahibine "Yaptığın doğru değil" derken buldum. Elini boş şekilde geri çekerken bana "Ne?!" diye bağırdı ve "Seni öldürürüm" dedi. Bütün metro sessizleşti. Bir iğnenin yere düşüşünü bile duyabiliydiniz. Adamın doğrudan gözlerine bakıyordum. O da bana bakıyordu. Metronun kapıları açıldı. Döndü ve söylenerek metrodan indi. Bütün bir metro sevince boğuldu".

Linda Carel, 1988'de yaşanan bir olayı anlatan bir rapçi ("New Heroes")

7. Öğrencilere şu soruları yöneltin: Bu hikâyede neler oldu? Linda'nın riske attığı bir şey var mı? Yukarıdaki tanıma göre bu kahramanca bir hareket mi? Evetse neden?/ Hayırsa neden?
8. Kendi kahraman örneğinizi verin ve neden bunun sizce kahramanca olduğunu anlatın.
9. Öğrencilerden bu tanıma göre kahraman olan birini düşünmelerini isteyin.
10. Bu kahraman kişisel olarak tanıdıkları, kendi hayatlarında olumlu anlamda bir değişim yaratmış biri olabilir ya da duydukları bir kahraman da olabilir. Düşünceleri için beş dakika verdikten sonra gerçek kahramanların isimlerini yazın. Kahramanların ünlü olmalarına gerek olmadığını unutmayın. Öğrencilere bu kişinin gerçekten hayranlık duydukları ya da model aldıkları biri olabileceğini açıklayın. Düşünceleri ve için zaman verin. Öğrencilerden bunlardan 2-3 tanesini yazmalarını isteyin. Bu bir grup çalışması değil!
11. Aşağıdaki tabloyu çizin ya da yansıtın. Eğer tahtaya çizecekseniz ilkinin yanına çizin. (Thoman ve Wright, 1995).

A. Gerçek kahramanın adı	B. Kendisini tanımlayabilecek kelimeler	C. Karşılaştığı sorunlar	D. Bu sorunları nasıl çözdüğü

12. Öğrencilerden kahramanlarını isteyin ve tablonun A kolonunu doldurun.
13. Öğrencilerden kahramanlarının özelliklerini değerlendirmelerini ve bunları yazmalarını isteyin [B kolonu]. Ne gibi sorunları çözüyorlar? [C kolonu] Gerçek kahramanlar gerçek sorunları nasıl çözüyorlar? [D kolonu]
14. Öğrencilerin cevapları ile tabloyu doldurun.
15. Bu tablo ile televizyon kahramanları için yaptığınız tabloyu karşılaştırın.
16. Şimdi çatışma ve şiddetin sonuçlarını düşünmek için her iki tabloya da birer 5. kolon ekleyin.

Okutman Notu: Öğrencilere aksiyon filmlerinde genellikle şiddetin ne gibi sonuçlar doğurduğunun gösterilmediğini işaret edin. Örneğin araba kovalama sahnelerinde, arabaların içinde ölen insanlar, ya da bunlara ne olduğu, yahut onların yaşlı aileleri gösterilmez. Neden?

Televizyon kahramanlarının isimleri	Bu kahramanı hangi kelimeler tanımlayabilir?	Nasıl bir çatışma/sorunları var?	Televizyon kahramanı bu sorunu nasıl çözer?	Sonuçları nelerdir?

17. Tartışma soruları: Gerçek kahramanlar ve televizyon kahramanları arasındaki farklar neler? Hollywood filmleri kahramanları neden bu şekilde gösteriyor? Film veya televizyon kahramanları ne ölçüde çocuklar için rol modeldir? Bunun sonuçları nelerdir?
18. Öğrencilere değerlendirme fişlerini 8Ek L2.2 doldurtun. Bunları giriş etkinliği fişleri ile karşılaştırın. Tartışın.

5 Dakika ARA

ETKİNLİK 2

Bu bölüm 20 kişilik bir sınıfta 40 dakika kadar sürer.

1. Sınıfı bir çember şeklinde düzenleyin, böylece herkes birbirini görebilir.
2. Sonra öğrencilere ulusal ve uluslararası alanda ne gibi iyi örnekler bulduklarını sorun. Öğrenciler örneklerini tanıtırken bunları tahtaya yazın.

	İsim	Amaç	Hedef Grup	Etkinlikler
Birey ya da kuruluş				

3. Türkiye’de örnek olarak verilebilecek pek çok fark yaratan kişi var. Öğrencilere bugün bu kişilerden birkaç örnek vereceğinizi söyleyin. Öğrencilere Sabancı Vakfı- Türkiye’de fark yaratanlar internet sitesinden en az iki video izletin.
<http://www.farkyaratanlar.org/site/index.php>
Her video 4 dakika uzunluğunda. Videolar Türkçe ve İngilizce altyazılı. Öğrencilere internet sitesini gösterin ve hangisini görmek istediklerini sorun.
4. Tartışma: Bu insanlar ne yapmış? Nasıl bir fark yaratmışlar?
5. **Sosyal girişimcilik** kavramını açıklayın. Herkes girişimcinin ne demek olduğunu bilir, peki sosyal girişimci nedir? En basit haliyle söylenecek olursa, sosyal sorunlara yenilikçi, uygulanabilir çözümler bulmaktır. Başka bir deyişle sosyal sorunlara yeni akılcı çözümler bulmak. Sosyal girişimciler sadece para kazanmak için bir ürün üretmekle ilgilenmezler bunun yerine bir sosyal soruna çözüm olacak bir ürün ya da hizmet üretmek ile ilgilenirler.

Öğretmen Notu: Sosyal girişimciliğin ne olduğunu tam olarak anlamak için öğretmen şunu okuyabilir: <https://entrepreneurship.duke.edu/news-item/the-meaning-of-social-entrepreneurship/> (Dees, 2014)

6. ASHOKA’nın kendi toplumlarında değişim yaratan insanlara ödülleri vererek sosyal girişimcileri nasıl desteklediğini açıklayın. ASHOKA, sistem değiştiren fikirlerini küresel ölçekte uygulamaya koyan dünya çapında en büyük sosyal girişimcilik ağıdır. 70 ülkede yaklaşık 3000 ASHOKA bursiyeri bulunmaktadır. Kabul edilenler ASHOKA bursiyeri olur. ASHOKA Türkiye’de de faaliyet gösteriyor.
7. Öğrencilere ASHOKA internet sayfasını gösterin (ASHOKA Türkiye,“):
<http://turkey.ashoka.org/en/fellows>
Öğrencilere bu insanların hayatlarının en azından bir parçasını dünyada olumlu bir değişim yaratmaya adanmış olduklarını açıklayın. Öğrencilere şöyle söyleyin: “Şimdi yapmanız gereken ASHOKA bursiyerleri hakkında okuma yapmak ve size uyan birini bulmak. Tablonuzu seçtiğiniz fark yaratıcının bilgileri ile doldurun. Herkesin farklı bir fark yaratan kişi seçmesi gerekiyor. Tabloyu doldurun ve seçtiğiniz fark yaratan kişiyi sınıfa tanıtmaya hazır olun.”

Fark yaratan kişinin adı	Bu kişinin özellikleri	Uğraştıkları Sorun	Sorunu Nasıl Çözdü?	Önemi	Düşünceler
1.					
2.					
3.					

8. Sınıfı beş kişilik gruplara ayırın. Eğer bilgiler daha önce Google dokümanı ya da benzer bir yolla paylaşılmamışsa, öğrenciler araştırmalarını diğerleri ile paylaşır. Her gruptan bir öğrenci aşağıdaki tabloyu büyük bir kâğıt üzerinde doldurur:

Fark yaratan kişinin adı	Bu kişinin özellikleri	Uğraştıkları Sorun	Sorunu Nasıl Çözdü?	Önemi	Düşünceler

9. ASHOKA bursiyerlerinin seçilme kriterlerini öğrencilere verin. Aşağıdaki seçilme kriterleri resmi internet sitelerinden alınmıştır (“Selection Criteria,”):

Kriterler şöyledir:

- YENİ bir fikir
- Yaratıcılık
- Girişimcilik kalitesi
- Fikrin sosyal etkisi
- Etik Doku

1.The Knockout Test: Yeni Bir Fikir: ASHOKA, insan hakları, çevre ya da başka bir alanda bir değişiklik yaratacak – sosyal bir soruna yeni bir çözüm ya da yaklaşım- bir fikri olmadığı sürece kimseyi bursiyer olarak seçemez. Fikirleri kendi alanında tarihsel olarak ve çağdaşları arasında değerlendiririz ve yenilik ve büyük bir değişiklik yaratma kapasitesi ararız.

2.Yaratıcılık: Başarılı sosyal girişimciler, hem hedef koyucu vizyonları olan kişiler olarak hem de bu vizyonlarını gerçeğe dönüştürecek kapasiteleri olan sorun çözümler olarak yaratıcı kişiler olmalıdır. Yaratıcılık birden ortaya çıkan bir özellik değildir- hemen hemen gençliğimizden itibaren oradadır. Sorabileceğimiz sorular arasında şunlar olabilir: Bu kişi bir insan ihtiyacını daha önce karşılanandan daha iyi şekilde karşılayabilecek bir vizyona sahip mi? Aday yeni vizyonlar yaratmış bir tarihe sahip mi?

3.Girişimcilik Kalitesi: Belki de bizim en önemli kriterimiz olan girişimcilik kalitesi birinci sınıf girişimcilerimizi tanımlayan özelliktir. Bu özellik, değişim ve yenilik fırsatlarını gören ve kendilerini tamamen bu değişikliği gerçekleştirmeye adanmış liderleri tanımlar. Bu liderler kendi misyonları dışındaki çok az şeye ilgi duyar ve gelecek on on beş yıllarını bu tarihi değişimin yaşanması için harcamaya isteklidirler. Bu tam olarak kendini adanmış fikrin gerçeğe dönüştürülmesi noktasında oldukça kritiktir ve bu nedenle de ASHOKA adayların kendilerini başlangıçtan itibaren tam zamanlı olarak fikirlerine adanmaları konusunda ısrar eder.

ASHOKA yurttaş sektörünün Andrew Carnegie'lerini, Henry Ford'larını ve Steve Jobs'larını arar.

4.Fikrin Sosyal Etkisi: Bu kriter adayın kendine değil fikrine odaklanıp odaklanmadığını, ASHOKA sadece alanda ciddi değişiklik yapacağına ve ulusal çapta ya da küçük ülkelerde bölgesel anlamda etki yaratacağına inandığı fikirler ile ilgilenip ilgilenmediğini. Örneğin ASHOKA, ulusal seviyede ya da üzerinde bir kademede eğitim ya da sağlık sisteminde reform stratejisinin bir parçası olmadıkça yeni bir okul ya da klinik açılmasını desteklemez.

5.Etik Doku: Toplumu büyük bir yapısal değişiklik ile tanıştıran sosyal girişimciler pek insanlardan yaptıklarını yapma yollarını değiştirmelerini isterler. Eğer girişimci güvenilir biri değilse, başarı olasılığı oldukça düşer. ASHOKA bütün katılımcılardan adayların bu özelliklerini katı bir şekilde değerlendirmelerini ister. Böyle yapma sadece mantıklı analizler yapmayı değil aynı zamanda içgüdüleri de işin içine katmayı gerektirir. Temel soru: "Bu insana tamamen güveniyor muyum?" olur. Eğer herhangi bir şüphe oluşmuşsa o aday değerlendirmeyi geçemez.

10. Sınıf tartışması: Eğer zamanınız varsa şu sorular üzerinden tartışın:

- Bu kriterler hakkında ne düşünüyorsunuz?
- Bütün kriterlerin önemli olduğu fikrine katılıyor musunuz?
- Eklenmesi gereken başka kriter var mı?

11. Grubunuzdaki hangi fark yaratan bursu en çok hak ediyor?

Grup bir tartışma yürüttükten sonra bursu en çok hak eden kişi ya da kişileri seçer. Bu görev için, bir öğrenci kolaylaştırıcılık görevi üstlenir, bir öğrenci not alır ve bir diğer öğrenci de bütün sınıfa sunum yapar.

12. Öğrenciler kararlarını bir sunum yaparak bütün sınıf ile paylaşır. Öğretmen şu gibi sorular sormalıdır:

- Bir karar vermek zor oldu mu?
- Hepiniz anlaşmaya vardınız mı?
- Kriterleriniz neler oldu?
- ASHOKA'nın kriterleri ile aynı mıydı?

Okutman Notu: Öğrencilerin karara varamamasında bir sorun yok. Neden biri diğerinden daha iyi olsun ki? Hepsi harika! Buradaki ana nokta farklı görüşleri ve seçimlerinin kendi değerleri hakkında neleri ele verdiğini görmek.

KAPANIŞ/DEĞERLENDİRME

Öğrenciler aşağıdaki soruları cevaplayarak süreç hakkında bir değerlendirme yazar:

Kararınızı vermede kullandığınız kriterler neler oldu?

Arkadaşlarınızın seçtiği fark yaratan kendi değer yargıları hakkında size ne söylüyor?

Sizin seçiminiz sizin değer yargılarınız hakkında neleri ortaya çıkardı?

Bu derste farklı sorunlar üzerine çalışan insanlar ile tanıştınız. Gelecek derste SİZİN üzerinde çalışmak isteyeceğiniz bir sorun bulacaksınız. Bu sorun üzerine çalışmak isteyenlerle bir grup oluşturacaksınız ve bir ihtiyaç ve kaynak değerlendirmesi yapacaksınız.

Ek L2.1/Isınma Etkinliği Fişi

Isınma Etkinliği Fişi

İsim:

Bugünün dünyasında kahramanların olduğuna inanıyor musunuz?

Evet **Hayır**

✂.....

Isınma Etkinliği Fişi

İsim:

Bugünün dünyasında kahramanların olduğuna inanıyor musunuz?

Evet **Hayır**

✂.....

Isınma Etkinliği Fişi

İsim:

Bugünün dünyasında kahramanların olduğuna inanıyor musunuz?

Evet **Hayır**

✂.....

Isınma Etkinliği Fişi

İsim:

Bugünün dünyasında kahramanların olduğuna inanıyor musunuz?

Evet **Hayır**

✂.....

Isınma Etkinliği Fişi

İsim:

Bugünün dünyasında kahramanların olduğuna inanıyor musunuz?

Evet **Hayır**

Ek L2.2/ Değerlendirme Fişİ

Değerlendirme Fişİ

İsim:

Dünyayı daha yaşanılabilir bir yer haline getirmiş olan 3 kişi örneği verin ve bunu nasıl yaptıklarını anlatın.

1.

2.

3.

✂.....

Değerlendirme Fişİ

İsim:

Dünyayı daha yaşanılabilir bir yer haline getirmiş olan 3 kişi örneği verin ve bunu nasıl yaptıklarını anlatın.

1.

2.

3.

✂.....

Değerlendirme Fişİ

İsim:

Dünyayı daha yaşanılabilir bir yer haline getirmiş olan 3 kişi örneği verin ve bunu nasıl yaptıklarını anlatın.

1.

2.

3.

DERS 3: Sorun alanları, Grup oluşturmak, İhtiyaç ve Kaynak Analizi, Bir sorunu tanımlamak

Hedef: Öğrencilere ihtiyaç ve ulaşılabilir kaynak değerlendirmesine bağlı olarak çözmek istedikleri sorunu tanımlatmak.

Amaç:

Öğrenciler katılımcı eylem araştırmasını ana akım araştırmalardan ayırabilir.

Öğrenciler ihtiyaç ve kaynak analizinin önemini kavrayabilir.

Öğrenciler sorunu tanımlayabilir.

Öğrenciler ihtiyaç ve kaynak analizi yapabilir.

Beceriler: Analitik düşünme, sonuç çıkarma

Değerler: Etik araştırma, dâhil etme, katılım

Yöntemler: Grup tartışması, beyin fırtınası, düşün/eşleş/paylaş alıştırmaları, ders anlatımı

Malzemeler: Ders notları, çalışma kağıtları

Ekler: Uygulamalı Toplum Hizmeti Dersi İhtiyaç ve Kaynak Değerlendirme Rehberi (Ek L3.1), Uygulamalı Toplum Hizmeti Dersi İhtiyaç ve Kaynak Değerlendirme Çalışma Kağıtları (Ek L3.2)

ISINMA:

1. Öğrencilere aşağıdaki soruları sorun ve onları aşağıdakilere benzer cevaplar vermeleri için yönlendirin:

Soru: Kahramanlar dersini hatırlıyor musunuz? Gerçek kahramanların sorunları çözme konusunda onlara yardımcı olan bazı özellikleri vardı. Çözmeye çalıştıkları sorunları aslında nasıl çözdüler? Fark yaratanların sorunları çözmeye çalışırken atmaları gereken en önemli adım sizce nedir?

Cevap: Fark yaratanlar ilk olarak toplumun çözmek istedikleri sorunların altında yatan İHTİYAÇLARINI anlamalıdır. **Doğru ihtiyacı bulmak bir sosyal girişimci ya da fark yaratan için başarılı olmada en önemli adımdır.**

Soru: Projenizi gerçek ihtiyaçlar üzerine kurmak neden bu kadar önemlidir?

Cevap: Zamanınızı ve kaynaklarınızı en iyi şekilde kullanmak ve daha da önemlisi başka türlü hareket etmek iyilikten çok zarara yol açabileceği için.

2. Öğrencilerle faydadan çok zarar veren aşağıdaki 6 örneği paylaşın.

Okutman Notu: Okutman sınıfı her grup üyesine bir örnek düşecek şekilde 6 kişilik gruplara ayırabilir ve sonra bu kişiler hikâyeleri paylaşabilir ya da basitçe siz örnekleri verebilir ve sınıf tartışması yaptırabilirsiniz.

Ne Yapılmaması Gerektiğini Gösteren Örnekler:

1. Kamboçya’da yetim turizmi- bazı girişimcilerin yetim turizmiyle para kazanabilmeleri için çocuklar [illa yetim olmalarına gerek yok] yokluk içinde tutulur. Haberi aşağıda bulabilirsiniz (Birrell):

<http://www.theguardian.com/commentisfree/2010/nov/14/orphans-cambodia-aids-holidays-madonna>

2. Başka bir örnek de yerel toplulukların ihtiyacı olmadığı halde Afrika’ya tişört gönderilmesi. Bu bedava yabancı tişört akışı yerel tekstil ekonomisini altüst ediyor ve yerel tişört üreticilerini fakirleştiriyor. Ayrıca daha fazla para, tişörtlerin uzak mesafelere gönderilmesinde boşa harcanıyor. Bu para daha iyi amaçlar için kullanılabilir. Haberi aşağıda bulabilirsiniz (Stupart, 2012)

<http://matadornetwork.com/change/7-worst-international-aid-ideas/>

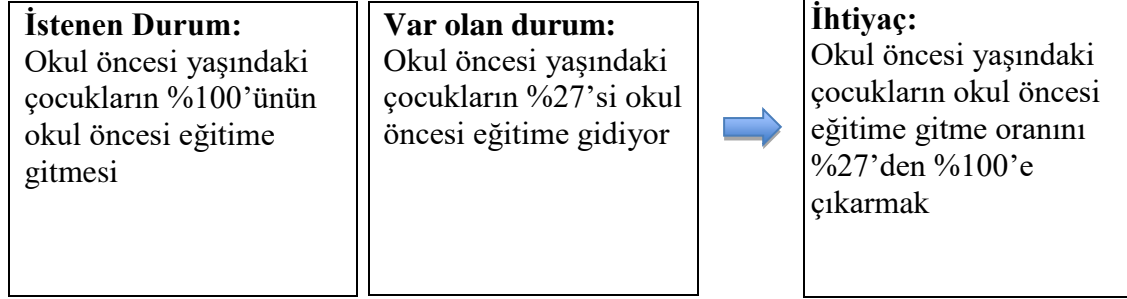
3. Benzer bir örnek ayakkabı firması Tom’s’un bir ayakkabı aldığınızda şirketin yoksul bir ülkeye ayakkabı göndermesi. Yani yeni bir çift ayakkabı aldığınızda başka bir çift ayakkabı yoksul ülkelerde birine veriliyor. Bu durum ülkenin ayakkabı tamircilerine zarar veriyor ve ekonomik anlamda bir bağımlılık yaratıyor. Kısaca sorunun temeline inmiyor. (Bu konuda daha fazla bilgi için Google’da arama yapabilirsiniz)
4. Öğrenciler İstanbul’da bir okulda Suriye Türkmenlerinden oluşan bir mülteci topluluğu ile eşleşeceklerdi. Onlarla buluşmadan önce, eğitim eksikliğinin önemli bir sorun olduğunu düşündüler. Ancak topluluk liderleri onlara öncelikle barınma, gıda ve sağlık hizmetleri gibi temel ihtiyaçlarının tamamlanması gerektiğini söyledi. Yani sorun aslında eğitim değil de mültecilerin barınma, gıda ve sağlık ihtiyaçları gibi temel ihtiyaçların karşılanmasıydı.
5. 1999 Marmara depreminden sonra Türkiye’nin her yanından insanlar bölgeye yardım gönderdi. Ancak bu yardımlar kullanım ve miktar açısından buradaki insanların ihtiyaçlarını karşılamadı. Örneğin mayo ya da abiye elbiseler gibi ikinci el kullanılmayacak kıyafetler ya da bölgenin iklim koşullarında saklanamayacak gıda maddeleri gönderildi. Bu yüzden de pek çok yardımın sonu çöp kutusu oldu.
6. Başka bir yerel örnek: Bir kişi bir hayvan barınağında çalışmak istiyor; herhangi bir araştırma yapmadan barınağın hayvanlar için gıda maddelerine ihtiyacı olduğu düşünülebilir ve kişi onlar için büyük miktarda gıda alabilir. Sonra başka bir gönüllünün zaten gıda bağışısı yaptığı ama barınağın aslında köpeklerle yürüyecek gönüllülere ya da ilaç alacak paraya ihtiyaçları olduğu anlaşılabilir.

Yukarıdaki örnekler insanların önceden iyi bir ihtiyaç ve kaynak analizi yapmadığını gösteriyor. Peki, nasıl emeklerin boşa gitmemesini sağlayabiliriz. Tabi ki iyi bir İhtiyaç ve Kaynak Analizi yaparak!

ETKİNLİK:

1. Soru: Bir toplum ihtiyacı örneği verebilecek olan var mı?

İhtiyacı şu şekilde tanımlayın: **var olan durum ve istenen durum arasındaki boşluk ya da çelişki.** Aşağıdaki örneği gösterin:

Öğrencilerin cevaplarını yazın ve yukarıdaki gibi formüle etmeye çalışın.

2. Şöyle söyleyin: “Şimdi ihtiyaç analizi kavramı hakkında konuşacağız. **İhtiyaç Analizini nasıl tanımlayabiliriz?**” Öğrencilerden cevapları topladıktan sonra onların cevaplarını aşağıdaki akademik tanım ile karşılaştırın.

İhtiyaç değerlendirme geniş anlamda, öncelikler belirlemek ve program ya da kurulusal ilerleme ve kaynakların dağıtım hakkında karar vermek amacıyla yapılan bir dizi sistematik prosedür olarak tanımlanır. Öncelikler belirlenen ihtiyaçlara dayandırılır (Witkin ve Altschuld, 1995).

3. Öğrencilerden yukarıdaki tanımı yorumlamalarını isteyin. İhtiyaç değerlendirme, insanların karşılanması için var olan kuruluşların ve sistemlerin oluşturulduğu ihtiyaçlarına karar vermek için yapılır (ABD Eğitim Bakanlığı, 2001). Örneğin, bir hastane onkoloji bölümündeki hastalarının ihtiyaçlarını bulmak için anket düzenler.

Kaynak dediğimizde, bu ne anlam ifade eder? Örnekler isteyin. Bu örnekleri aşağıdaki örnekler ile karşılaştırabilirsiniz.

Kaynaklar yaşam kalitesini artırmak için kullanılabilir; bireyler, kuruluşlar, binalar, tabiat, donanım, para, vb. gibi mallardır (Toplumsal Sağlık ve Kalkınma Çalışma Grubu, 2016). Örneğin, öğretmenler, öğrenciler, okul binaları, okullarda kullanılan teknolojik aletler okulun kaynakları olarak düşünülebilir.

Aşağıdaki tabloyu yansıtın ya da çizin:

Öğrencilere, Türkiye’de İngilizce konuşulan bir üniversitede, Türkçe konuşamadıkları için sadece Türkçe konuşabilen çalışanların olduğu ofislerde iletişim sorunları yaşayan yabancı öğrenciler olduğunu söyleyin.

Tanımlanan Sorun: Erasmus öğrencileri üniversitede ofis çalışanları ile Türkçe konuşamadıkları için iletişim kuramıyor. Bu nedenle son tarihler, süreçler, ücretler, hizmetler, vb. ile ilgili bilgi alamıyorlar.	
İhtiyaçlar	Kaynaklar

Bu soruna çözüm olarak kullanılabilir ihtiyaç ve kullanılabilir kaynakları belirlemek için sorular sorun. İhtiyaç ve kaynakları başlangıçta yazmayın. Eğer öğrenciler bir şey bulamazsa örnek olarak verin.

ÇÖZÜM:

Tanımlanan Sorun: Erasmus öğrencileri üniversitede ofis çalışanları ile Türkçe konuşamadıkları için iletişim kuramıyor. Bu nedenle son tarihler, süreçler, ücretler, hizmetler, vb. ile ilgili bilgi alamıyorlar.	
İhtiyaçlar	Kaynaklar
<p><i>İngilizce konuşabilen çalışanlara ihtiyaç var.</i></p> <p><i>Süreçleri anlatan İngilizce kılavuzlara ihtiyaç var.</i></p> <p><i>Üniversitenin otobüs durakları, bilgi işlem merkezleri, kafeteryalar, vb. gibi fiziksel alanlarında İngilizce talimatlara ihtiyaç var.</i></p>	<p><i>Yabancı Diller Bölümü İngilizce öğrenmek isteyen personele İngilizce öğretmek için öğretmen kaynağı olabilir.</i></p> <p><i>Üniversite sınıfları, çalışanlar için İngilizce dersi sınıfları kaynağı olabilir.</i></p> <p><i>Yabancı Diller Bölümü öğrencileri Erasmus öğrencilerini ücretli ya da gönüllü olarak destekleyebilecek kaynaklar olabilir.</i></p> <p><i>Yabancı Diller Bölümü öğrencileri ücretli olarak ya da ödev olarak kılavuzları üretecek olan kaynaklar olabilir.</i></p>

4. Düşün/Eşleş/Paylaş etkinliği yapın ya da aşağıdaki bilgileri öğrencilere verin:

Düşün/Eşleş/Paylaş: İlk olarak öğrencilerden sessizce **düşüncelerini** isteyin ve şu soru için bir cevap yazın: Toplum çalışmalarında ihtiyaç ve kaynak değerlendirmesi yapmanın avantajları nelerdir? Örnekler düşünün.

Öğrenciler yanlarında bulunan kişiye dönüp **eşli** olarak tartışmalı, sonra da bütün sınıf ile fikirlerini **paylaşmalı**.

- Bir ihtiyaç ve kaynak değerlendirmesi toplumun **eşsiz ihtiyaçlarını** anlamaya yardımcı olur çünkü her toplumun kendi kültürü ve sosyal yapısı vardır.

Örnek: Sokak çocukları ile ilgili bir proje yapmak isteyebilirsiniz ve bu çocuklar ile ilgili arka planı öğrenmek önemlidir: Travmatik bir göç deneyimleri olabilir ya da yaşadıkları yoksulluğa ek olarak fiziksel istismara uğramış olabilirler.

- Bir ihtiyaç ve kaynak değerlendirmesi toplumlara **kaynakları** ve malları hakkında bilgi sahibi olabilmeleri ve bunları kullanabilecekleri yollar düşünmeleri için yardımcı olur.

Örnek: İstanbul Sulukule’de yaşayan Romanlar için müzikal yetenekleri ve Türkiye müziğine olan katkıları kendi çevrelerini koruma mücadelesinde bu topluluğun önemli bir varlığıdır.

- Bir ihtiyaç ve kaynak değerlendirmesi programınızın **önceliklerini** listelemenize de yardım edebilir. Kendi mahallenizi düşünün. Mahalledeki insanların ihtiyaçları bir parktan kliniğe, camiden kütüphaneye çok farklılaşabilir. İhtiyaçları mahallenizin önceliklerine göre listelemek önemlidir (Toplum Sağlığı ve Gelişimi Çalışma Grubu, 2016). Her şeyi yapamazsınız, o zaman sizin için en önemli olan nedir?

5. Öğrencilere şimdi Katılımcı Eylem Araştırması kavramından bahsedeceğinizi söyleyin. “Bunun ne olduğunu bilen var mı? Ya da tahmin edebilen?”, diye sorun. (Öğrencilerden kendi tanımlarını alın.)

Katılımcı Eylem Araştırması dünyayı anlamaya ve geliştirmeye çalışan bir araştırma yaklaşımıdır (Baum, MacDougall, ve Smith, 2006, s. 854). Green ve diğ. Bunu eğitimin amacına yönelik olarak, incelenen konudan etkilenen insanların işbirliğiyle, eğitim amaçlı ve eylemde bulunarak veya değişimi etkileyerek sistematik sorgulama olarak tanımlar (Green, George, Daniel, Frankish, Herbert, ve O’Neill, 2003). Bu durum, zayıf ve dezavantajlı olanları, yetersiz ayrıcalıklı durumlarının yapısal nedenlerini incelemek ve analiz etmek için teşvik etmek amacıyla katılımcı eylem araştırması (PAR) kullanan Paulo Freire'nin çalışmasıyla büyük ölçüde desteklenmiştir. Bu bakış açılarına dayanarak, PAR, araştırmacıların toplumla ortaklaşa çalışarak değişim için eyleme yol açacak şekilde bir metodoloji olarak büyüdü (Baum, MacDougall, ve Smith, s. 854). Herhangi bir projenin sürdürülebilirliği (değişim için eylem), toplulukların modellenmiş uygulamayı devam ettirmesine dayanmaktadır. Bu nedenle toplulukların ihtiyaç analizi bölümüne dahil olması önemlidir.

Gaventa tarafından yapılmış kapsamlı başka bir tanımlı da vardır: bu yaklaşım insanların kendileri için bilgi kazanma ve oluşturma sürecine katılımları ile araştıran ve araştırılan arasındaki, bilgi üretiminin özneleri ve nesnelere arasındaki ayrımı kırma teşebbüsüdür. Bu süreçte araştırma sadece bilgi yaratma süreci olarak değil aynı zamanda eğitim, bilincin geliştirilmesi ve eylemliliğin harekete geçirilmesi olarak görülür (Gaventa, 1988).

6. Öğrencileri dörderli gruplara ayırın ve gruplarında bu tanımları çevrelerinde gördükleri ya da duydukları bir örnek üzerinden 5 dakika boyunca tartışmalarını isteyin. Tartışma sonrasında, gruptan bir gönüllü kendi tartışmalarının sunumunu bütün sınıfa yapar. Etkinli en fazla 15 dakika sürer. Tanımları yazarak ya da yansıtarak tahtada tutun. Eğer öğrenciler bir örnek bulamazsa, siz bir tane verin.

Katılımcı Eylem Araştırmasının (PAR) misyonu ile bağlantılı olarak kendi prensipleri vardır. Hızlı şekilde bunlar üzerinden ilerleyelim:

- A. **Toplumu bir kimlik birimi olarak tanır:** Bu çeşit araştırma coğrafi bir bölgeye göre tanımlanmış ya da coğrafi olarak dağınık olmasına rağmen üyeleri ortak bir aidiyet hissi sahibi olan ve aynı kaderi paylaşan insanları kapsayan ve bir topluluk kimliği şeklinde tanımlanmış toplumlarla çalışmayı gerektirir. Örneğin, Marmara Bölgesi'nde Ergene Nehri yakınlarında kirliliğe maruz kalmış toplumlar ya da Soma, Manisa bölgesindeki madenci toplumlar
- B. **Toplum içindeki güçlü yanlara ve kaynaklara dayanır:** PAR var olan sosyal yapıları, süreçleri ve bilgiyi tanımlamalı ve toplumun yaşamlarını iyileştirmek için birlikte çalışmalarını teşvik etmelidir. Başka bir deyişle PAR süreç boyunca güçlendirmek için tasarlanmalıdır. Örneğin, '99 Marmara depremi sonrasında yapılan PAR toplumun önleme ve müdahale seviyesinde, depreme karşı kendilerinde var olan güç üzerine çalışmalarına yardım etti.
- C. **Araştırmanın bütün safhalarında iş birlikçi ortaklığın olanağı sağlar.** PAR sürecinde araştırma yapılan topluluktan herhangi biri, sorunun tanımlanması, veri toplama, sonuçların yorumlanması ve sonuçların topluluk kaygılarına işaret edecek şekilde uygulanması basamakları da dâhil araştırma sürecine katılabilir. Bu teşebbüs araştırmanın işbirlikçi özelliğini artırır.
- D. **Tarafların ortak faydası için bilgi ve eylemi birleştirir.** Araştırmanın doğrudan eylem yanı olmamasına rağmen bütün taraflar araştırma sonuçlarını bütün tarafların yararına olacak bir sosyal değişim çabasına uygulama taahhüdünde olmalıdır.
- E. **Birlikte öğrenmeyi ve sosyal eşitsizliklere dikkat çeken güçlendirme süreçlerini destekler.** PAR, marjinalleştirilmiş topluluklar ve araştırmacılar arasındaki yapısal eşitsizlikleri tanımlar ve toplum liderlerinin bilgisine, bilgi paylaşımına, kaynaklara ve karar verme gücüne vurgu yaparak bu eşitsizliklere işaret etmelidir. Örneğin, Almanya'nın çeşitli bölgelerinde yaşayan Türk göçmenlerden eşitsizliğin ne olduğunu ve tanımını öğrenebilirsiniz.
- F. **Dairesel ve yinelenen bir süreç içerir.** PAR süreci araştırmacılar ve toplumlar arasında güvenilebilir temeller üzerine inşa edilmelidir.
- G. **Sonuçları ve elde edilen bilgiyi bütün taraflara yayar.** PAR süreç boyunca elde edilen sonuçları ve bilgiyi saygılı ve anlaşılır bir dille yaymalıdır. (Israel, Schultz, Parker, ve Becker 1998).

7. Öğrencilere şimdi araştırma sürecini inceleyeceğinizi söyleyin. Araştırma sürecinde şu temel adımlar vardır:

- **Konunun seçilmesi:** Sorun, toplum ya da olgu hakkında ne öğrenmek istiyorsunuz? Konunuzu seçmeden önce bunlar hakkında okuma yapın. Örneğin, Suriyeli mülteciler ile ilgili bir proje yapmak istiyorum ama hangi sorun üzerine odaklanmam gerektiğinden emin değilim.
- **Konuyu çevreleyen temel konular, sorunlar ya da soruları tanımlayın:** Bu adım konunuzun etrafında onunla ilgili sorunlar ya da durumlar üzerine okuma yapacağınız adımdır. Örneğin, yetişkinler seviyesinde Suriyeli mültecilerin eğitim ihtiyaçları üzerine odaklanabilirsiniz.
- **Veri Toplama:** Sorun ya da topluluk hakkında veri toplamanız gerekir. Bu nicel ve nitel veri toplama yöntemleri ile yapılabilir.
 - **Nitel yöntemler** bireyler ile bire bir ya da grup ortamında doğrudan etkileşime girdiğiniz yöntemlerdir. Daha uzun zaman alır ve veri çoğunlukla küçük bir örnekten toplanır. Ancak elde edilen bilgi daha zengindir ve çalışılan olgu üzerine daha derin bir kavrayış sağlar (“Module 9 : Introduction,”).
Bireysel Görüşme hedef grubun üyelerine daha önceden belirlenmiş soruların sorulmasıdır. Bu soruları rastgele seçilmiş örnek bir gruba ya da toplumun bütün üyelerine sorabilirsiniz.
Bir Anahtar Kişi ile Görüşme toplum ve sorunlar hakkında derin bilgisinin olduğu bilinen kişilere daha önceden belirlenen soruların sorulmasıdır. Örneğin, mahalle muhtarı mahallede yapılacak bir araştırma için anahtar kişi olabilir.
Gözlem toplumu, çevreyi ve sorunları belli bir süre ve sıklıkta izlemektir.
Odak Grup araştırmak istediğiniz toplumdaki bir grubu bir araya getirmek ve daha önceden belirlediğiniz soruları bu kişilere sormaktır.
 - **Nicel Yöntemler** ne kadar, kaç tane, ne kadar sıklıkla ve ne ölçüde sorularının cevabını bulmak için kullanılır. Nicel yöntemler:
 - bilimsel ve tarafsız bir yaklaşımı amaçlar
 - değerlendirme ve ölçmeyi amaçlar
 - kendi kendine, bire bir, grup içinde, telefonda ya da internet üzerinden yapılabilir.**Araştırma ya da anketler** konuya ya da araştırma yapılan topluma göre internet üzerinden, telefonla ya da yüz yüze yapılabilen en yaygın yöntemler arasındadır.
Analiz araştırma yoluyla elde edilen verilerin analiz edildiği yaygın nicel yöntemlerdendir. Örneğin, Türkiye İstatistik Enstitüsü'nün internet sitesi Türkiye'deki insanlar hakkında veriler içerir. Bu internet sitesini ziyaret edip araştırdığınız topluluk ile ilgili veriyi alabilir ve seçtiğiniz konuları analiz edebilirsiniz.
Gözlem nicel bir ortamda da yapılabilir ve örneğin şunlar buna dâhil olabilir: hizmet kullanımını, hizmetlere ulaşan insanları ve yoğun/sakin zamanları saymak (“Module 9 : Introduction,”).
- **Analiz:** Araştırma konunuz ile ilgili bulguları analiz edin. Şöyle diyelim: *belli bir bölgeden gelen Suriyeli mülteciler ile röportajlar yaptınız. Bunların içeriklerini birleştirip eğitim ile ilgili ihtiyaçlarını bulmak için analiz edersiniz.*

- **Sonuçların Yorumlanması:** Bu son adım sonuçları yorumladığınız ve araştırmanızın ne gösterdiğini açıkladığınız bölümdür (Stewart ve diğerleri, 2009).
8. Öğrencilere şöyle söyleyin: Şimdi sizlerin ne ile ilgilendiğinizi duyma zamanı. Mahallenizde canınızı sıkan bir sorunu düşünün... Lütfen sorunu bir post-it'e yazın ve onu tahtada ilgili kategori altına yapıştırın. Bu kategoriler *çevre, haklar, eğitim ve sosyal adalet*. 2 dakikanız var.
 9. Öğrenciler post-it'lerini tahtaya yapıştırdıktan sonra, sorunları gruplandırın ve okuyun. Öğrenciler kendilerine ilginç gelen bir konu ya da sorun seçebilir. İlk seçtiklerine bağlı kalmak zorunda değillerdir. Bir konu üzerinde bireysel olarak çalışabilirler ama onları birbirlerine destek olabilecekleri için gruplar halinde çalışmaya cesaretlendirin.
 10. Öğrencilerin gruplar oluşturmalarına ve konularının ve sorunlarının kapsamını daraltmalarına yardım edin. Gelecek haftaya kadar ihtiyaç ve kaynak değerlendirmesi yapacaklarından, öğrenciler şimdi çalışmak istedikleri konuyu seçmelidir.

ÖDEV:

Gelecek haftaya kadar Uygulamalı Toplum Hizmeti Dersi İhtiyaç ve Kaynak Değerlendirme Rehberi (Ek L3.1) ve Uygulamalı Toplum Hizmeti Dersi İhtiyaç ve Kaynak Değerlendirme Çalışma Kağıtlarını (Ek L3.2) seçtiğiniz problem için kullanın. Çalışma kâğıtlarının sunumunu yalnız ya da grubunuz ile yapabilirsiniz.

Ek L3.1/Uygulamalı Toplum Hizmeti Dersi İhtiyaç ve Kaynak Değerlendirme Rehberi:

Uygulamalı Toplum Hizmeti Dersi İhtiyaç ve Kaynak Değerlendirme Rehberi:

- **Konunun seçilmesi:** Sorun, toplum ya da olgu hakkında ne öğrenmek istiyorsunuz? Konunuzu seçmeden önce bunlar hakkında okuma yapın. Örneğin, *Suriyeli mülteciler ile ilgili bir proje yapmak istiyorum ama hangi sorun üzerine odaklanmam gerektiğinden emin değilim.*
 - **Konuyla çevreleyen temel konular, sorunlar ya da soruları tanımlayın:** Bu adım konunuzun etrafında onunla ilgili sorunlar ya da durumlar üzerine okuma yapacağınız adımdır. Örneğin, *yetişkinler seviyesinde Suriyeli mültecilerin eğitim ihtiyaçları üzerine odaklanabilirsiniz.*
 - **Veri Toplama:** Sorun ya da topluluk hakkında veri toplamanız gerekir. Bu nicel ve nitel veri toplama yöntemleri ile yapılabilir.
 - **Nitel yöntemler** bireyler ile bire bir ya da grup ortamında doğrudan etkileşime girdiğiniz yöntemlerdir. Daha uzun zaman alır ve veri çoğunlukla küçük bir örnekten toplanır. Ancak elde edilen bilgi daha zengindir ve çalışılan olgu üzerine daha derin bir kavrayış sağlar (“Module 9 : Introduction,”).

Bu yöntemler şunlardır:

 - i. **Bireysel Görüşme** hedef grubun üyelerine daha önceden belirlenmiş soruların sorulmasıdır. Bu soruları rastgele seçilmiş örnek bir gruba ya da toplumun bütün üyelerine sorabilirsiniz.
 - ii. **Bir Anahtar Kişi ile Görüşme** toplum ve sorunlar hakkında derin bilgisinin olduğu bilinen kişilere daha önceden belirlenen soruların sorulmasıdır. Örneğin, mahalle muhtarı mahallede yapılacak bir araştırma için anahtar kişi olabilir.
 - iii. **Gözlem** toplumu, çevreyi ve sorunları belli bir süre ve sıklıkta izlemektir.
 - iv. **Odak Grup** araştırmak istediğiniz toplumdaki bir grubu bir araya getirmek ve daha önceden belirlediğiniz soruları bu kişilere sormaktır.
 - **Nicel Yöntemler** ne kadar, kaç tane, ne kadar sıklıkla ve ne ölçüde sorularının cevabını bulmak için kullanılır. Nicel yöntemler:
 - bilimsel ve tarafsız bir yaklaşımı amaçlar
 - değerlendirme ve ölçmeyi amaçlar
 - kendi kendine, bire bir, grup içinde, telefonda ya da internet üzerinden yapılabilir.
- Bu yöntemler şunlardır:
- i. **Araştırma ya da anketler** konuya ya da araştırma yapılan topluma göre internet üzerinden, telefonla ya da yüz yüze yapılabilen en yaygın yöntemler arasındadır.
 - ii. **Analiz** araştırma yoluyla elde edilen verilerin analiz edildiği yaygın nicel yöntemlerdendir. Örneğin, Türkiye İstatistik Enstitüsü'nün internet sitesi Türkiye'deki insanlar hakkında veriler içerir. Bu internet sitesini ziyaret edip araştırdığınız topluluk ile ilgili veriyi alabilir ve seçtiğiniz konuları analiz edebilirsiniz.
 - iii. **Gözlem** nicel bir ortamda da yapılabilir ve örneğin şunlar buna dâhil olabilir: hizmet kullanımını, hizmetlere ulaşan insanları ve yoğun/sakin zamanları saymak (“Module 9 : Introduction,”).
- **Analiz:** Araştırma konunuz ile ilgili bulguları analiz edin. Şöyle diyelim: *belli bir bölgeden gelen Suriyeli mülteciler ile röportajlar yaptınız. Bunların içeriklerini birleştirip eğitim ile ilgili ihtiyaçlarını bulmak için analiz edersiniz.*
 - **Sonuçların Yorumlanması:** Bu son adım sonuçları yorumladığınız ve araştırmanızın ne gösterdiğini açıkladığımız bölümdür (Stewart ve diğerleri, 2009).

Ek L3.2/Uygulamalı Topluma Hizmet Dersi İhtiyaç ve Kaynak Değerlendirme Çalışma Kâğıdı

Konu: _____ Öğrenci Adı: _____

Sorun	
Veri Toplama Yöntemleri	
Analiz	
Sonuçlar	

DERS 4: Proje Planlama

Hedef: Öğrencileri proje planlama ile tanıştırmak ve onlara ihtiyaç ve kaynak analizine dayalı bir proje planlamalarında yardım etmek

Amaç:

Öğrenciler ihtiyaç ve kaynak değerlendirmelerini sınıfa sunar.

Öğrenciler birbirlerine araştırmaları hakkında geri dönüt verir.

Öğrenciler ihtiyaç ve kaynak analizine dayalı projelerini nasıl planlayacakları konusunda beyin fırtınası yapar.

Beceriler: Analitik düşünme, sonuç çıkarma, beyin fırtınası, kavrama ve ilişkilendirme

Değerler: Topluluk ruhu, sorumluluk duygusu

Yöntemler: Grup tartışması, beyin fırtınası

Malzemeler: Tahta, bilgisayar ve projektör

Ekler: Proje Planlama Çalışma Kâğıtları (Ek L4.1), Proje Eylem Planı (Ek L4.2), Bütçe Taslağı (Ek L4.3), Projenin Sonlandırılması (Ek L4.4)

ISINMA

Öğrencilerin İhtiyaç ve Kaynak Değerlendirme Sunumları- *yaklaşık 60 dakika:*

Öğrencilerden çember şekilden oturmalarını isteyin, böylece ihtiyaç ve kaynak değerlendirme tecrübelerini aktaran sunuş yapılırken herkes birbirini görebilir. Öğrenciler bilgisayar ve projektör kullanarak sunum yapabilir, bu yüzden bunların ders öncesinde ayarlanması gerekir. Öğrencilerin sunumlarını çalışma kâğıdındaki şablona göre takip edin ve geri dönüt verin. Öğrencilere sunum için 3 dakikaları olduğunu söyleyin, ancak bu bir grup sunumu ise süre biraz aşılabilir.

ETKİNLİK

Bu bölüm 20 kişilik bir sınıfta 60 dakika sürer.

1. Öğrencilere şöyle söyleyin: “Şimdi ihtiyaç ve kaynakları biliyoruz, haydi projemizi planlayalım! Aşağıdaki tabloyu doldurarak projemizi kısaca planlayacağız. Şu eklere bakabilirsiniz: Proje Planlama Çalışma Kağıdı, Proje Eylem Planı, Bütçe Taslağı, Proje Sonlandırılması

Proje Planlama Çalışma Kâğıdı'nı (Ek L4.1) yansıtın ya da öğrencilere dağıtın ve aşağıdaki açıklamalara göre üzerinden gidin. Proje örneği *italik* yazılarak verilmiştir. Boş olarak sunulmuş olan ek ders sonunda öğrenciler tarafından doldurulur.

- a. **Proje Ekibi:** Süreci daha kolay ve daha etkili yapmak için ekip üyeleri arasında iyi bir koordinasyon olması önemlidir. Eğer hedef grubunuzdan birilerini ekibinize dâhil

edebilirsiniz bu da oldukça iyi olur. Bu durum süreci daha katılımcı hale getirir ve ihtiyaç ve kaynakları daha doğru tanımlamanızı sağlar.

Örneğin bir grup Erasmus öğrencisi ve normal öğrenci bugün vereceğimiz örnek sorunu çözmek için bir proje ekibi oluşturabilir.

- b. **Projenin Tanımı:** Projenizi sorunun tanımına göre inşa edeceksiniz. Daha dar bir çerçeve çizerseniz bu projenin etkililiğini artırır.

- Sorun nedir? (Sorunu mümkün olduğunca açık şekilde tanımlamaya çalışın)
- Hedef grubunuz kim?
- Hedef grubun ihtiyaçları neler?

Aşağıdaki örneği verin:

Erasmus öğrencileri Türkçe bilmedikleri için üniversitede ofislerde çalışan insanlarla iletişim kuramıyor. Bu yüzden de son tarihler, süreçler, ücretler, hizmetler, vb. hakkında bilgi alamıyor.

Hedef grup üniversitedeki bütün Erasmus öğrencileri

- c. **Projenin Amacı** (yukarıdaki ihtiyaçları gidermek): Bu proje ile ne başarmak istediğinizi yazın..

Aynı örnekten devam edin:

Projenin amacı üniversite ofisleri ve Erasmus öğrencileri arasındaki iletişimi geliştirmek.

- d. **Projenin hedefi/hedefleri:** Hedef projenin son ürünüdür. Bir hedef ve amaç arasındaki fark, hedefin zaman ve göstergelerle *ölçülebilir* olmasıdır. Siz müdahale ettikten sonraki sonuç ne olacak? Birden fazla hedef olabilir ancak çok fazla hedef belirlememeye dikkat edin. Aslında daha az hedefin olması başarıya ulaşmak açısından daha iyidir. Elbette amacınız, hedefiniz ve eylem planınız birbirini tamamlamalıdır.

Aynı örnekle devam edin:

Hedefler:

- Üniversite personeline [Erasmus öğrencileri ile iletişim halinde olan ofislerin çalışanlarına] seviyelerine göre başlangıç seviyesinden ileri seviyeye kadar İngilizce dersleri sunulacak.*
- Akademik yıl sonunda, Erasmus öğrencileri için üniversite bürokrasisi ve Türkiye’de yaşamı anlatan İngilizce kılavuzlar ve eğitici kitapçıklar hazırlanacak [Örn: Nasıl ders seçilir, nasıl otobüs kartı alınır, vb.]*

2. Öğrencilere hedeflerimize nasıl ulaşacağımızı planlamak için bir eylem planına ihtiyaçları olduğunu söyleyin. **Eylem Planı** (Ek L4.2) üzerinden gidin: Yine italikle verilen örneği ve ünite sonundaki boş formu kullanın.

- Nasıl?
- Ne yapacağız?
- Hangi etkinlikler?
- Ne zaman?

Aynı örnek ile devam edin:

- *Proje ekibi proje önerilerini açıklamak ve gerekli izinleri almak üzere üniversite yönetimi ile görüşür.*
- *Proje ekibi çalışma saatleri sırasında İngilizce dersi için kullanılacak ortak bir zaman bulmak için üniversitedeki yöneticiler ve müdürler ile görüşür.*
- *Proje ekibi Erasmus öğrencileri ile iki odak grup oluşturur ve kılavuzlarda ve üniversite çalışanlarına verilecek yönergelerde bulunacak konuları seçmek için bir çevrimiçi anket hazırlar.*
- *Proje ekibi odak gruplardan ve anketlerden gelen sonuçları toplar.*
- *Proje ekibi Erasmus öğrencileri için yazılı ve sesli kılavuzlar hazırlar.*

Örnek Proje Eylem Planı:

Tarih	Etkinlik	Sorumlu Kişi
1. Hafta	Proje ekibi proje önerilerini açıklamak ve gerekli izinleri almak üzere üniversite yönetimi ile görüşür.	Grup Üyeleri 1 ve 2
1. Hafta	Proje ekibi Erasmus öğrencileri ile iki odak grup oluşturur ve kılavuzlarda ve üniversite çalışanlarına verilecek yönergelerde bulunacak konuları seçmek için bir çevrimiçi anket hazırlar.	Grup Üyeleri 3,4 ve 5
2. Hafta	Proje ekibi odak gruplardan ve anketlerden gelen sonuçları toplar.	Grup Üyeleri 3,4 ve 5
2. Hafta	Proje ekibi çalışma saatleri sırasında İngilizce dersi için kullanılacak ortak bir zaman bulmak için üniversitedeki yöneticiler ve müdürler ile görüşür.	Grup Üyeleri 1 ve 2
3,4, 5 ve 6. Haftalar	Proje ekibi Erasmus öğrencileri için yazılı ve sesli kılavuzlar hazırlar.	Grup Üyeleri 3,4 ve 5
3,4, 5 ve 6. Haftalar	Proje ekibi çalışanlara İngilizce dersi verir.	Grup Üyeleri 1 ve 2

3. Öğrencilere şimdi bütçe üzerine düşünceleri gerektiğini söyleyin. **Bütçe Taslağı** (Ek L4.3) üzerinden gidin. Yine örnekler italikle veriliyor ve boş form ünitenin sonunda.

Kategori	Açıklama	Birim	Birim Maliyeti	Toplam Maliyet	Gerçekleşen	Fark
<u>Personel</u>						
İngilizce Okutmanları		2	0	0		
- <u>Kırtasiye</u>						
Defterler		50	10	500		
Kalemler		50	1	50		
Fotokopi		50	20	1000		
<u>Ulaşım</u>						
<u>Kalacak Yer</u>						
<u>Diğer Masraflar</u>						
Fotoğraf makinesi		1	500	500		
Dizüstü bilgisayar		1	2000	2000		
<u>Son Toplam</u>				4050		

4. **Değerlendirme** (Hedeflerinize ulaştığınızı nereden bileceksiniz?): Bu bölümde ilgili araç ile etkinizi ölçüp bu ölçümün sonuçlarına göre projenizi değerlendirirsiniz.

Bizim örneğimizde proje ekibi temel bir İngilizce testini kullanabilir ve kılavuzları kullanan Erasmus öğrencilerinin memnuniyetini ölçmek için bir anket düzenleyebilir.

5. **Projenin Sonlandırılması** (Kutlama, Raporlama ve Sunum): Kar amaçlı inisiyatiflerin aksine kar amacı gütmeyen dünyada iyi örneklerin paylaşılması önemlidir.

Proje ekibi projelerini bitirdikten sonra proje sonuçlarını, kılavuzları ve broşürlerini diğer üniversitelere açık kaynak olarak sunabilir. Ayrıca ilgili konferanslarda projelerini iyi örnek olarak sunabilir.

Eğer zaman kalmışsa öğrenciler kendi grupları ile çalışarak proje planlama çalışma kâğıdına göre kendi proje planlarını hazırlayabilirler.

ÖDEV

Öğrencilere proje planları üzerine çalışarak gelecek derse proje planlarını getirmelerini söyleyin. Ek L4.1, L4.2, L4.3 ve L4.4'ü kullanmalarını isteyin. Gelecek derste bütün öğrenciler proje planlarını bütün sınıf ile paylaşacak.

Okutman Notu: Gelecek derste sunumlar için ne kadar süreleri olacağını hesaplayarak bu süreleri öğrencilere duyurun. Sadece sunumlar için değil, aynı zamanda sunum sonrası tartışma ve bütün gruptan geri dönütler için de zamana ihtiyacınız olduğunu unutmayın.

Ek L4.1/Proje Planlama Çalışma Kağıdı

Proje Ekibi: (isminiz)

Projenin Tanımı:

- Sorun nedir? (Sorununuzu mümkün olduğunca açık şekilde tanımlayın.)
- Hedef grubunuz **kimlerdir?**
- Hedef grubun **ihtiyaçları nelerdir?**

Projenin amacı: (yukarıdaki ihtiyaçların giderilmesi):

Projenin hedefi/hedefleri: [Bu zaman ve göstergelere göre ölçülebilir]

EK L4.2/Proje Eylem Planı

<ul style="list-style-type: none">• Nasıl? Ne yapacaksınız? Hangi etkinlikleri yapacaksınız?

• Ne zaman?		
Zaman	Etkinlik	Sorumlu Kişi

Ek L4.3/Bütçe Taslağı

	Kategori	Açıklama	Birim	Birim Maliyeti	Toplam Maliyet	Gerçekleşen	Fark
	Personel						
	Kırtasiye						
	Ulaşım						
	Kalacak Yer						
	Diğer Masraflar						
	Son Toplam						

Ek L4.4/Projenin Sonlandırılması

Değerlendirme: (Hedeflerinize ulaştığınızı nereden bileceksiniz?):

Projenin Sonlandırılması: (Kutlama, Raporlama ve Sunum):

REFERANSLAR

- ASHOKA Türkiye sosyal sorumlulara etkin çözümler. (n.d.).
<http://www.turkey.ashoka.org/en/fellows> ‘dan alıntı yapıldı.
- Baum, F., MacDougall, C., ve Smith, D. (2006). Participatory action research. *J Epidemiol Community Health.*, 60(10), 854. <http://dx.doi.org/10.1136/jech.2004.028662>
- Birrell, I. (n.d.). *Before you pay to volunteer abroad, think of the harm you might do* [Basın bülteni]. <http://www.theguardian.com/commentisfree/2010/nov/14/orphans-cambodia-aids-holidays-madonna> ‘dan alıntı yapıldı.
- Comprehensive needs assesment.* (2001). 2 Şubat 2017, U.S. Department of Education web sitesinden alıntı yapıldı:
<https://www2.ed.gov/admins/lead/account/compneedsassessment.pdf>
- Dees, J. G. (2014). The meaning of "social entrepreneurship". 21 Şubat 2017,
<https://entrepreneurship.duke.edu/news-item/the-meaning-of-social-entrepreneurship/>
‘den alıntı yapıldı.
- Gaventa, J. (1988). Participatory research in North America. *Convergence*, 21(2/3).
- Green, L. W., George, ;. M., Daniel, ;. M., Frankish, ;. C., Herbert, ;. C., ve O’Neill, ;. W. (2003). Appendix C: Guidelines for Participatory Research in Health Promotion. M. a. Min- kler in, *Community-Based Participatory Research for Health* (s. 419). San Francisco, CA: Jossey-Bass Inc.
- Israel, B. A., Schulz, A. J., Parker, E. A., ve Becker, A. B. (1998). Review of community-based research: Assessing partnership approaches to improve public health. *Annual Review of Public Health*, 19, 173-202.
<http://dx.doi.org/10.1146/annurev.publhealth.19.1.173>
- Kurt, G., ve Sertel, J. M. (2006). *Winpeace: Baris egitimi : baris bireyde baslar* (2. baskı). Istanbul.
- Module 9 : Introduction to research : 3. Methods of collecting qualitative data. (n.d.). 2 Şubat 2017, University of Surrey web sitesinden alıntı yapıldı:
http://libweb.surrey.ac.uk/library/skills/Introduction%20to%20Research%20and%20Managing%20Information%20Leicester/page_54.htm
- New heroes for a new age. (n.d.). 24 Ocak, 2017, <http://www.medialit.org/reading-room/new-heroes-new-age> ‘den alıntı yapıldı.
- Sabancı Vakfı Fark yaratanlar programı. (n.d.). *Güncel videolar* [Video].
<http://www.farkyaratanlar.org/site/index.php> ‘den alıntı yapıldı.
- Selection criteria. (n.d.). 24 Ocak 2017, <http://turkey.ashoka.org/en/selection-criteria> ‘dan alıntı yapıldı.

Shiarella, A. H., McCarthy, A. M., ve Tucker, M. L. (n.d.). *Community service attitudes scale*. 2 Şubat 2017, <https://www.towson.edu/provost/servicelearning/faculty/documents/postcommunityservice.pdf> ‘den alıntı yapıldı.

Stewart, A. M., Bowman, K., Buckley, S., Graves, M., Landis, C., ve Patterson, N. (2009). *A research guide for students and teachers*. Syracuse, NY/USA.

Stupart, R. (20 Şubat 2012). 7 worst international aid ideas. 30 Ocak 2017, <http://matadornetwork.com/change/7-worst-international-aid-ideas/> ‘dan alıntı yapıldı.

Thoman, E., ve Wright, M. (1995). *Beyond blame: Challenging violence in the media : a media literacy program for community education*. Los Angeles, Calif.: The Center.

Topluma hizmet. (2006). 30 Ocak 2017, Anadolu Üniversitesi websitesinden alıntı yapıldı: http://iibf.anadolu.edu.tr/?page_id=440

1988 yılında 388 Avrupa üniversitesi rektörü tarafından onaylanmış Bologna Üniversiteler Anayasası’nda

- Geleceği Kültürel, bilimsel ve teknolojik gelişmelerin belirleyeceği
- Çevreye duyarlı kuşakların yetiştirilmesinin hedeflenmesi gerektiği ve
- Topluma hizmetin üniversitelerin de bir fonksiyonu olduğu anlayışına vurgu yapılmıştır.

Bu bağlamda “özerklik”, “öğretim ve araştırma birlikteliği”, “öğretim ve araştırmada özerklik” ve “insancıl anlayış” şeklinde dört Temel prensip belirlenmiştir. Bologna sürecine uyum bağlamında üniversitelerintoplumla bütünleşmesini sağlamak amacıyla YÖK, eğitim fakültelerinde Topluma Hizmet Uygulamaları dersinin verilmesini kararlaştırmıştır.

Witkin, B. R., ve Altschuld, J. W. (1995). *Planning and conducting needs assessments*. Thousand Oaks, CA, USA: Sage.

Work Group for Community Health and Development. (2016). Section 1. developing a plan for assessing local needs and resources. 2 Şubat 2017, University of Kansas websitesinden alıntı yapılmıştır:

<http://ctb.ku.edu/en/table-of-contents/assessment/assessing-community-needs-and-resources/develop-a-plan/main>